

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 60, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 141. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.851.

Tudi Italija izstopi iz Društva narodov?

Nemčija postopa dogovorno z Italijo, ki hoče razbiti Društvo narodov kot največjo oviro italijanskih imperialističnih teženj

Pariz, 18. oktobra. r. V tujakšnih diplomatskih krogih z največjo napestostjo pričakujejo, kako stališče bo v sporu z Nemčijo v zvezi z njenim izstopom iz Društva narodov zavzela rimska vlada. Nagnjeno se je namreč izvedelo, da je rimska vlada bila že v naprej obveščena o namerah Nemčije in je bila točno informirana, da bo Nemčija izstopila iz Društva narodov ter razpisala plebiscitarne volitve. Pariških diplomatskih krogov to ni presenetilo, ker je Italija v Društvu narodov vselej podpirala nemške zahteve in se je kazala popustljivo in solidarno z ostalimi vesilami le tedaj, kadar je pričakovala zase posebne koncesije. Od kar pa je bil sprejet četvrti pakt veselil, pa je Italija vedno bolj odkrito kazala svoje nasprotstvo do Društva narodov.

Zato sumijo v tujakšnih krogih, da je iniciativa za postopanje Nemčije izšla iz Rima in da je to začetek nove akcije rimske diplomacije, ki naj bi pripomogla četvernemu paktu do one vplave, ki mu ga želi dati Mussolini, to je do absolutne nadmoči veselil nad Evropo, kar naj bi obenem za vselej pokopalo Društvo narodov, v katerem imajo besedo tudi male države in ki je največja ovira italijanskim in nemškim imperialističnim težnjam.

Po zaupnih informacijah iz Rima bo sedaj rimska vlada vsaj navidezno skušala posredovati med Nemčijo in ostalimi vesilami. Če pa bo to posredovanje ostalo brezuspešno, o čemer sploh niče ne dvomi, kajti Mussolini se zavzema za oborožitev Nemčije, potem bo tudi Italija izvajala konsekvence in prijavila svoj izstop iz Društva narodov.

V pariških diplomatskih krogih podarjajo, da bi tak korak Italije sicer pomenil smrten udarec Društvu narodov, toda Italija se moti, ako misli, da bo na ta način dosegla svoje cilje. Ideja miru je danes v Evropi že tako zasidrana, da so brezuspešne vse nade, ki jih mislijo, da bodo po razbitju Društva narodov mogli zopet s silo zavajevati osvobodjene narode. Francija in njeni zavezniki se bodo v tem primeru še tesneje združili in bodo sicer ko prej neporušljivi braniki reda in miru v Evropi.

V ostalem pa sodijo, da gre le za novo šahovsko potezo rimske diplomacije, ki si bo vsekakor dobro premislila, predno bo razbila institucijo, kakršna je Društvo narodov.

Odgovor Francije

Pariz, 18. oktobra. Včeraj popoldne se je vršila otvoritvena seja jesenskega zasedanja parlamenta. Zasedla se je s finančno debato, kakor je bilo že napovedano; debata je trajala 50 minut. Predsednik vlade Daladier je predložil načrt za finančno obnovo in zahteval postopek skrajne nujnosti, ki mu ga je zbornica dovolila z večino 420 : 170 glasov.

V svojem kratkem govoru je Daladier poudaril, da je izstop Nemčije iz Društva narodov postavil Francijo pred se imperativno nalogo, da brez odloga napravi red v svojem proračunu. Dati moramo Franciji, je izjavil Daladier, sredstva, ki so ji neobhodno potrebna. Izstop Nemčije iz DN je čisto nepričakovano prinesel v splošno razpravo o organizaciji miru nov element, ki mu vlada ta trenutek proučuje vse možne posledice. Preden se moremo spustiti v plovitvo proučevanje tega problema, je potrebna tehna parlamentarna debata, ki naj jasno opredeli teren, preden se nanj spustimo. Dobiti moramo odgovor, zakaj je Nemčija svojo željo po sporazumni manifestaciji s prelomom, zakaj se upira kontroli, če je pripravljena uničiti svoje orožje do poslednje puške in poslednje streljane, zakaj noče sprejeti lojalnega in iskrenega načrta o omejitvi oboroževanja. Mi hočemo ostati, je nato nadaljeval Daladier, naj se zgodi kar koli, zvesti politiki mednarodnega sodelovanja in v istem duhu kakor doslej proučevati novi položaj, ki se ne tiče samo Francije in Nemčije, temveč vsega občestva narodov, ki so se združili v tej veliki in plemeniti nalogi. Naši dosedanj ukrepi so dokaz, velike in neustajljive žrtve, ki smo nanje v prošlosti pristali, nam dajejo pravico, da vztrajamo pri akciji, pri kateri ne more niti zmernost pripustiti barantanja, ne koncesij. V tem duhu bo francoska vlada tudi v bodoče branila velike interese Francije, ki so interesi miru. Dne 26. oktobra bomo kakor ponavadi pred Društvom narodov. Francija ni osamljena. Francija je odločena

dati tudi v bodoče zgled miru in hladnokrvnosti, tem bolj, ker ve, da je zmogla braniti svojo zemljo in svojo svobodo.

Vtis v Nemčiji

Pariz, 18. oktobra. AA iz Berlina poročajo: Nemški tisk je pričakoval od Daladierja podrobnejši izjav in je zato nad kratkostjo Daladierjevega včerajšnjega govora nekoliko razočaran. Listi naglašajo, da se je predsednik francoske vlade perečih vprašanj samo dotaknil, ne da bi naznačil, kako naj se vrše bodoči razgovori.

Daljši komentar prinaša le »Vossische Zeitung«. List pravi, da se iz Daladierjevega govora vidi, da ni z nobeno besedo omenil pakta štiri, dalje pa, da je s tem avtomatski odklonil razgovore v dveh z Nemčijo. Tega sicer ni izrečno izjavil; omejil se je samo na to, da je odkazal Nemčijo na DN in razorožitevno konferenco. Za Daladierja je ženeva tisti kraj, kjer naj se vrše razgovori in kjer naj pride do odločitev. Dalje pravi list, da se iz Daladierjevega govora vidi, da se Francija drži svojih političnih prijateljev, kar tvori politično moč Francije. List zaključuje: Govor predsednika francoske vlade ni prijateljski pa tudi ne neprijateljski nasproti Nemčiji. Daladier postavlja mno. go vprašanj. Iz njega se pa ne more sklepati na kakšne koncesije, toda po drugi strani tudi ni v njegovem govoru ničesar, kar bi se utegnilo tolmačiti kot izzivanje. Francija vztraja v svoji politiki čakanja.

Angleži se boje za svoj prestiž

London, 18. oktobra. Včerajšnja izjava nemškega zunanjega ministra je izzvala živahne komentarje in povečala vznemirjenje, s katerim motrijo politični krogi razvoj mednarodnega političnega položaja. »Daily Express«, ki se je vedno zavzemal za Nemčijo, ugotavlja danes v svojem uvodniku: Evo sedaj rezultate politike našega vmešanja v zadeve, ki se tičejo le Francije in Nemčije. Če bi ne bili poslali zunanjega ministra Simona v Ženevo, bi se danes ne znašli v središču evropskih komplikacij. Neutralna politika bi nam dala novih sil. Tako pa nas v Nemčiji z vedno večjim ogorčenjem gledajo kot svoje največje sovražnike. Pa vendar še ni prekasno. Simon

Podpis pogodbe med Rumunijo in Turčijo

Pogodba je sklenjena za dobo 10 let in stopi takoj v veljavo

Ankara, 18. oktobra. AA Anatolska agencija poroča: Rumunski zunanji minister Titulescu in turški zunanji minister Tevfik Rudi-bej sta včeraj ob 16.30 podpisala pogodbo o prijateljstvu, arbitraži, nenapadanju in spravi med kraljevino Rumunijo in turško republiko. Rudi-bej je pridelil čajanko na čast rumunskemu zunanjemu ministru g. Titulescu in njegovi gospe. Čajanke so se udeležili tudi predsednik vlade Ismet-paša, zunanji minister Tevfik Rudi-bej in člani diplomatskega zbora.

Rumunski zunanji minister g. Titulescu in njegova gospa sta se sredi ob 18. odpeljala iz Ankare v posebnem vagonu, ki so ga priploplili ekspresu. Na postaji so se od njiju poslovili predsednik vlade, zunanji minister in člani diplomatskega zbora.

Ankara, 18. oktobra. AA Anatolska agencija poroča: Rumunski zunanji minister Titulescu je imel več sestankov s predsednikom turške vlade Ismet-pašo in z zunanjim ministrom Tevfikom. Na teh sestankih je prišlo do izmenjave mnenj o zelo ugodnih rezultatih, doseženih s vsejannim prizadevanjem Rumunije in Turčije za mir vobče in posebej za mir na Balkanu. Na teh razgovorih so ugotovili, da vlada med obema državama popolno soglasje.

Rumunski zunanji minister Titulescu je izjavil zastopnikom anatolske agencije: Iz Ankare odhajam poln občudovanja nad toli stvaritimi in uprav velikanskimi rezultati, ki jih je Turčija dosegla v zadnjih 10 letih. Pri turških voditeljih sem našel na popolno razumevanje in na duha človečnosti, ki se kaže tudi v miru-ljubni politiki turške vlade. Pogodba, ki smo jo včeraj podpisali, pomeni prvo stopnjo za organiziranje trajnega miru na Balkanu.

Ankara, 18. oktobra. AA Anatolska agencija poroča: Včeraj podpisana turško-

se mora vrniti v London vsekakor prej, nego zatonje v Ženevi ves naš prestiž.

»Daily Telegraph« se bavi z včerajšnjim Hendersonovim govorom pred zastopniki lige za svetovni mir, pa ugotavlja, da ni prav nič ublažil ženevske politične detente. V ostalem pa Nemčiji ni mogoče ničesar očitati. Tudi njen izstop iz Društva narodov bi lahko vsi predvidevali. Saj ga je sicer ne naravnost napovedal Hitler že v svojem govoru v nemškem državnem zboru pred petimi meseci.

Italijanski glasovi

Rim, 18. oktobra. r. Italijanski tisk dela z vsemi silami na to, da bi zgradil mostove, po katerih naj bi se našel izhod zaradi umika Nemčije iz Društva narodov. »Popolo d'Italia« označuje atmosfero za nekoliko bolj jasno in meni v svojem ženevskem poročilu, da zaradi tega še niso zaprta vsa pota za rešitev in da se da zaželeni cilj doseči tudi izven Društva narodov, s čemer namiguje list na uveljavljenje pogodbe štiri. V ostalem bi Nemčija lahko preprečila svoj sklep glede izstopa, če bi dobila zadoščenje glede svojih zahtev za enakopravnost. Ravnatelj turinske »Stampa« priznava dalekosežnost nemškega koraka, smatra pa za neobhodno potrebno, da se pogajanja nadaljujejo in doseže omejitve v oboroževanju. V nasprotnem primeru bi namreč ostali pred strašno dilemo, ali svobodo oboroževanja za Nemčijo ali pa pohod francoskih čet k Renu. Vse to je treba zavrniti in vsaka odgovorna vlada mora pred temi metodami dati prednost pogajanjem, daj se bodo morala vršiti sredi nove atmosfere in novih težav. »Corriere della Sera« ugotavlja, da je univerzalni značaj Društva narodov po izstopu Nemčije in Japonske in zaradi odsotnosti Rusije in Amerike samo še dožveden in da bo treba iskati pota, katerih načela in metode bodo morala iziti iz Rima.

Nevarnost nemške politike

Pariz, 18. oktobra. »New York Herald« komentira Hitlerjev govor po izstopu Nemčije iz Društva narodov in opozarja na to, da se Hitler v svojem govoru ni odrekel ne Alzacije, niti ni omenil avstrijskega vprašanja. To je glavna hiba njegovega govora in v tem je baš vsa nevarnost nemške politike.

rumunska pogodba vsebuje uvodni odstavek in 22 členov. V uvodu se naglašja, da sta obe pogodbeni stranki enako prepričani o potrebi svojega medsebojnega sodelovanja za ohranitev in okrepitev vzajemnega prijateljstva.

Čl. 1 pravi, da bosta med obema državama podpisnicama in njunima narodoma vladala popoln mir in iskreno prijateljstvo za vse čase. V čl. 2. se potrjujejo obveze, ki sta jih obe podpisnici prevzele na podlagi pariškega pakta in londonske konvencije o razlagi pojma napadalca ter se vnaprej obseja vsak napad, udeležba pri napadu ali dogovor o napadu na katero izmed obeh podpisnic. Po dolotih čl. 3. pride vsak morebitni spor med podpisnicama bodisi pod sodni postopek bodisi pod spravični postopek ali pa v arbitražno presojo, toda brez ikade za suverenost podpisnic in ob izključni pristojnosti vsake podpisnice na njenem teritoriju, kakor to izhaja iz te suverenosti.

V čl. 4 do 22 se navajajo podrobnosti o paji navedenih postopkih. Pogodba je sklenjena na 10 let in stopi v veljavo po izmenjavi ratifikacijskih listin, kar se mora izvršiti v najkrajšem času. Če nobena izmed podpisnic ne bi odpovedala pogodbe 6 mesecev pred potekom navedenega roka 10 let, se pogodba avtomatski podaljša za nadaljnjih 5 let in pod istimi pogoji tudi po preteku vsakih nadaljnjih petih let.

Bombni atentat v Gradcu

Gradec, 18. oktobra. Okrog polnoči je pri glavnem vходу v mestno hišo eksplozirala bomba. Eksplozija je razbila železna vrata, v okolici pa so popokale vse šipe. Človeških žrtv ni bilo. O storilcih manjka vsaka sled. Na licu mesta so našli samo konec železne cevi, v katero je bilo najbrže položeno eksplozivno. Domnevajo, da je atentat delo hitlerjevcev.

Ovržene trditve opozicije

Opozicijonalc si izmišljajo vse mogoče, da bi opravičili svoj katastrofalen poraz pri občinskih volitvah

Beograd, 18. oktobra. Opozicijonalec je poraz pri občinskih volitvah hudo prizadel in sedaj si na vse načine prizadeva, da bi ga opravičil z neštevilnimi interpelacijami v Narodni skupščini, pri čemer se poslužuje praznih govorov, deloma pa tudi protih izmišljotin. To je na primer pokazala današnja razprava v Narodni skupščini, kjer je notranji minister g. Žilka Lazic odgovoril na včerajšnjo interpelacijo poslanca Lončarića glede občinskih volitev v saviški banovini. Poslanec Lončarić se je namreč povzel do gorostasne trditve, da so oblasti vplivale na rezultate občinskih volitev. Minister g. Žilka Lazic je na današnji seji ovrzel vse take trditve in dokumentarno dokazal baš nasprotno, da so oblasti strogo postopale po zakonu in skrbale za to, da so se mogli volilci popolnoma svobodno opredeliti. Banska uprava v Zagrebu je izdala vsem podrejenim organom strog nalog, da morajo povsod gledati na to, da volilcev nihče ne bo teroriziral. Čuvarki zakona so bili navzoči na vseh voliščih in baš to je krivo opozicijonalcem, ker niso mogli, kakor v dobi prejšnjih strankarskih režimov, izvajati svojega terorja. Poslanec Nikić sam se je mogel na bankski upravi v Zagrebu prepričati o tem odloku banske uprave, kar je poslanec dr. Nikić,

ki je tudi opozicijonalec, moral potrditi. Tako so ovržene vse trditve, da volitve niso bile svobodne in jasno dokazano, na kateri strani se je izvajal teror.

Kakor včerajšnja, je bila tudi današnja seja dokaj burna in jo je moral predsednik dr. Kumanudi zaradi izpadov opozicijonalcov prekiniti. Po odobritvi zapisnika je najprej odgovoril notranji minister na včerajšnjo interpelacijo poslanca Lončarića. Kljub jasnim ugotovitvam pa je danes v istem smislu vložil interpelacijo poslanec Kešeljević in zahteval nujnost. V svojem govoru je napadel vse kršitev in izlival svojo jezo nad porazom pri volitvah v takem tonu, da ga je predsednik večkrat opomnil in mu naposled odvzel besedo. Ker je izlival dalje, je predsednik zaradi splošnega prerakanja prekinil sejo. Po zopetni otvoritvi je govoril poslanec Hodžera o nekem incidentu, ki ga je baš imel v Moravčah v kamniškem srezu, nakar je bila interpelacijska debata zaključena.

Po prehodu na dnevni red je skupščina razpravljala o mednarodnih konvencijah, ki jih je včeraj predložila vlada. V imenu odbora, ki je konvencije proučil, je poročal poslanec Čirić, nakar je Narodna skupščina konvencije soglasno odobrila.

Četrtnska vožnja za trboveljske pevce

Beograd, 18. oktobra. v. Prometni minister g. inž. Lazar Radičević je na intervencijo ministra g. dr. Kramerja dovolil četrtnsko vožnjo za pevsko društva iz Trbovelj, ki pridejo v soboto odnosno nedeljo koncert v Ljubljani, čigar čisti dobiček je namenjen za siromašno rudarsko deco. Rešenje prometnega ministrstva ima št. MS 23.690 od 18. oktobra 1933.

Dr. Beneš na Dunaju

Dunaj, 18. oktobra. Danes je na povratku iz Ženeve prišel na Dunaj češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš v spremstvu poslankega svetnika dr. Kučere. Na kolodvoru so ga sprejeli in pozdravili kancelar dr. Dollfuss z več člani vlade, višji uradniki zunanjega ministrstva in osebje češkoslovaškega poslanstva. Dr. Beneš se je s kolodvoru odpeljal v kancelarjev urad, kjer je imel daljši razgovor z dr. Dollfussom. Kakor zatrjujejo v dobro poučenih krogih, se nanašajo razgovori med dr. Benešem in dr. Dollfussom ne samo na gospodarsko sodelovanje v Podunavju v zvezi s predlogi Italije, marveč je predmet teh razgovorov tudi tesnejše sodelovanje med Avstrijo in Češkoslovaško v obrambi proti narodnemu socializmu.

Prvo koncentracijsko taborišče v Avstriji

Pariz, 18. oktobra. AA. Z Dunaja poročajo, da so po vseh iz dobro poučenih krogov včeraj odprli v Woellersdorfu na Nižjem Avstrijskem prvo avstrijsko koncentracijsko taborišče, kjer bodo internirali 35 nacionalnih socialistov. Stražo v tem taborišču bo dobil elitni oddelek heimwehrovcev.

Preosnova poljske vlade

Varšava, 18. oktobra. r. V političnih krogih se zatrjuje, da bo v kratkem rekonstruirana vlada, pri čemer bo baje zunanji minister polkovnik Beck prevzel tudi mesto ministrskega predsednika. Kot notranji minister se imenuje poslanec Pieracki, ki je že prej enkrat vodil ta resor.

Ruska letala v Varšavi

Varšava, 18. oktobra. r. V prihodnjih dnevih pričakujejo v Varšavi 70 sovjetskih letal, ki bodo letela v Varšavi, da vrnejo nedavni obisk francoskega zrakoplovnega ministra Pierre'a Cota v Moskvi. Letala bodo vmes pristala v Varšavi in Pragi.

Volitve na Norveškem

Oslo, 18. oktobra. Pri nedeljskih volitvah je dobila delavska stranka 69 (+22) konservativna stranka 31 (-10), liberalna stranka 24 (-9), kmečka stranka 22 (-3), liberalna ljudska stranka 1 (-2), radikalna ljudska stranka 1, neodvisne skupine pa 2 mandata.

Volilna propaganda v Nemčiji

Berlin, 18. oktobra. g. Snoči se je pričela oficialna volilna propaganda za plebiscit in državnozbornske volitve dne 12. novembra. Državni propagandni minister Göbbels je govoril o boju Nemčije za enakopravnost. V bližnjo volilno propagando bo na številnih zborovanjih posegel državni kancelar Hitler sam. Tudi ostali ministri so dobili nalog za številne propagandne govore.

Potres v Bolgariji

Sofija, 18. oktobra. V južno-bolgarskem potresnem ozemlju so nastali snoči zopet močni potresni sunki. Najmočnejše sunke so občutili v okrajih Haskovo in Simonov grad. Prebivalstvo je ob spominu na katastrofalni potres na velikonočni teden leta 1928 v paničnem strahu zapustilo svoje domove in prebilo vso noč na prostem.

Avstrijski socialisti proti Anschlussu

Dunaj, 17. oktobra. AA. Socialistični kongres je soglasno sprejel sklep, po katerem se črta iz političnega programa stranke zahteva po priključitvi k Nemčiji.

Nezgoda angleškega parnika

Pariz, 18. oktobra. Angleški potniški parnik »Citty of Paris« je na potu iz Londona v Marseilles v bližini francoske obale ob izlivu Rone nasel na plitvino. Zaradi hudo razburkanega morja potnikov doslej niso mogli izkrcati.

Rumunski finančni minister v Parizu

Bukarešta, 16. oktobra. AA. Finančni minister Madgearu je odpotoval včeraj popoldne v Pariz, kjer se bo sestal s člani francoske vlade in z zastopniki inozemskih lastnikov obveznic rumunskih posojil, da uredi nekatera vprašanja v zvezi s temi posojili.

Ing. Dedek je interniran

Ljubljana, 18. oktobra. Vest o aretaciji ugnednega ljubljanskega podjetnika inž. g. Franja Dedeka je vzbudila ne samo v Ljubljani, temveč tudi po drugih krajih države splošno pozornost in ogorčenje nad postopanjem italijanskih oblasti, ki gotovo niso imele nobenega povoda, da so tako brezobzirno postopale. Pravni zastopnik Dedekovega podjetja g. dr. Milan Korun je takoj po aretaciji svojega klijenta stopil v stik z našimi oblastmi, obenem je pa takoj interveniral na italijanskem poslanstvu v Beogradu ter celo pri italijanskem zunanjem ministru. Na številne intervencije pa ni bilo nobenega odgovora.

Vse kaže, da bo afera inž. Franja Dedeka kmalu pojasnjena. Italijanske oblasti so se namreč zadnje dni v toliko omehekale, da so sporočile, da je bil inž. Dedek aretiran in da proti njemu teče preiskava, a vzroka niso navedle. Preiskava se bliža koncu in bo ing. Dedek baje v najkrajšem času izpuščen. Po aretaciji je bil nekaj časa zaprt na Reki, nato so ga pa prepeljali v Trst in sedaj je interniran s svojim šoferjem vred v Kopru.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2306.96—2317.32, Berlin 1352.91—1363.71, Bruselj 796.63 do 800.57, Curih 1108.35—1113.85, London 178.19—179.79, Newyork 3858.27—3886.53, Pariz 223.83—225.—, Praga 170.01—170.87, Trst 300.57—302.77 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.75.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih. Pariz 20.20, London 16.11, Newyork 350.50, Bruselj 71.85, Milan 27.15, Madrid 43.15, Amsterdam 208.06, Berlin 122.25, Praga 15.34, Varšava 57.70.

Rudarski revirji pred volitvami v DZ

Zastopstvo rudarskega delavstva mora biti sestavni del velike nacionalne in državne fronte

Trbovlje, 17. oktobra. Sijajni volilni uspehi Jugoslovenske nacionalne stranke v vseh banovinah naše države, prav posebno pa še odlična zmaga ideje narodnega in državnega edinstva v dravski banovini pri nedeljskih volitvah, so pri nacionalnih volitvah v rudarskih revirjih vzbudili veliko navdušenje, pri nacionalnih nasprotnikih pa silno poparjenost. Bojazn, da bi moglo priti zaradi nedeljske akcije združenih nacionalnih nasprotnikov do neprijetnih presenečenj, čijih posledice bi lahko bile usodne tako za delavstvo in narodnost, kakor tudi za ostale stanovalce v rudarskih revirjih, navedajo danes že tudi nasprotniki s strahom in skrbmi.

Nedeljske volitve so za naše rudarsko delavstvo dobra šola. Danes, ko so sijajni uspehi volitev širom dravske banovine že znani, se onemu delavstvu, ki je nasledilo lažnjivim prerokom, ki so napovedovali veliko zmago punktastev in marksistov po delu, tudi že odpirajo oči, kajti oni jim dajo, da je ravno nasprotni res, kar so jim ti agitatorji pred in na dan volitev napovedovali. Danes je že tudi večina onih delavcev, ki so bili v nedeljo od punktastev in marksističnih agitatorjev preslepljeni, prepričana, da je nesocialnemu punktastvu in za rešitev socialnih problemov nespodobnemu marksizmu za vedno odklenalo in da se pričenja porajati tudi v rudarskih revirjih doba narodnega bratstva in socialne pravičnosti med vsemi v njej in stanovi.

Prihodno nedeljo bo delovno ljudstvo rudarskih revirjev z novo pozvano na volišča. Tokrat si bo izvolilo svoje stanovsko zastopstvo v svoj delavski parlament — Delavsko zbornico. Rudarsko delavstvo se je za te volitve že odločilo, kajti zaveda se, da je treba napraviti tudi v teh stanovskih zastopstvih red. Doslej je delovno ljudstvo imelo samo dolžnosti, t. j. da je vestno plačevalo v Delavsko zbornico, do čim so današnji odločujoči činitelji v Delavski zbornici s pravimi bolj štedili. Rudarsko delavstvo je doslej s stanovskimi zastopstvi postopalo pač tako, da je na pr. v strokovno organizacijo plačevalo prispevke tako dolgo, dokler se je strokovna organizacija uspešno zavzemala za delavske interese, čim so pa voditelji za nemarjali svoje strokovne dolžnosti, jim je pa tudi delavstvo pokazalo hrbet. Delavski zbornici delavstvo sicer hrbta pokazati ne more, čeravno bi mnogi radi, vendar pa lahko pokaže onim voditeljem hrbet, ki so se zadnje čase v Delavski zbornici pokazali bodisi za nespodobne, da bi z dovoljno odločnostjo in razumnostjo

reševali pereče socialne probleme ali pa, da so vodili socialno politiko, ki ni v skladu z duhom in napredkom časa.

Predvsem mora stremeti naše rudarsko delavstvo se tem, da si bo pri predstojnih volitvah v Delavsko zbornico izvolilo zastopstvo, ki bo na eni strani strokovno usposobljeno dovolj, da bo lahko uspešno zastopalo interese rudarskega delavstva, na drugi strani pa, da bo to zastopstvo imelo primeren vpliv na vseh mer dajnih mestih, t. j. da bo to zastopstvo sestavni del velike nacionalne in državne fronte, ki je pri nedeljskih volitvah zmaga. Edino tako stanovsko zastopstvo rudarskega delavstva bo moglo z uspehom lajšati budo v rudarskih revirjih ter se zavzeti za to, da se pomaga trpečemu delavstvu v rudarskih revirjih. Da bi bilo skrajno škodljivo, pa tudi nevarno nadaljevati akcijo, ki so jo tako nevarno započeli pri nedeljskih volitvah združeni nasprotniki nacionalne ideje, o tem si je danes rudarsko delavstvo povsem na jasnem, zaveda se pa tudi, da bi bila taka akcija le nadaljevanje dosedanjega brezplodnega in nesocialne politike v Delavskih zbornicah, ko je moralo rudarsko delavstvo le plačevati, dočim so bili socialni uspehi za delavstvo ničevi.

Rudarsko delavstvo je odločeno, da pri nedeljskih volitvah izbere macež, ki ga je zapustila v rudarskih revirjih protinacionalna fronta združenih marksistov in klerikalcev. Delovno ljudstvo rudarskih revirjev hoče, da zavzda tudi v Delavskih zbornicah nov duh, socialnejši, bratski in pravičnejši. Rudarsko delavstvo hoče, da se s podvojeno odločnostjo, resnostjo in prevladnostjo pospešeno rešujejo pereči socialni problemi današnjih težkih časov, ki so posebno nujni za rudarske revirje, kjer vlada največja revščina in beda. Zato morajo priti v Delavsko zbornico novi močje, ki bodo potom svoje avtoritete in vpliva na merodajnih mestih dosegli, da se prične z vso resnostjo in odločnostjo takoj reševati nujna socialna vprašanja delovnega ljudstva.

Rudarsko delavstvo se torej pripravlja, da pri nedeljskih volitvah v veliki večini izreče svoje zaupanje nacionalni listi Narodno strokovne zveze, ki bo vodila v Delavski zbornici socialno politiko po načelih jugoslovenskega narodnega bratstva in socialne pravičnosti v duhu nove prosvetljene dobe.

Zato bo rudarsko delavstvo raztrgalo rdečo (marksistično) in belo (klerikalno) ter volilo modro glasovnico, t. j. za nacionalno listo Narodno strokovne zveze.

Delavski dom pred dograditvijo

Uprava se je že vselila. — Postelj za oddajanje bo v domu 150. — Hrana bo zelo poceni.

Ljubljana, 18. oktobra. Pomosno poslopje tega zavoda na oglu Bleiweisove in Gosposvetske ceste je že skoraj gotovo in v I. nadstropje se je že vselila uprava, ki je pričela delavcem in namočencem tudi že oddajati stanovanja v prav lepih sobah. Stanovaleci se bodo sicer lahko vselili šele v začetku decembra, vendar se je pa že sedaj oglasilo več interesentov.

Predvidoma bo Delavski dom popolnoma gotov do 1. decembra in takrat bodo v njem pričele funkcionirati tudi vse ustanove. V pritličju bo Borza dela, spodaj pa javna kuhinja, kjer bo najcenejša in prav tečna hrana. Kakor je sedaj pokazala kalkulacija, bo stalo kosilo z juho, mesom, 2 prikuhami in kruhom le 4 Din. Na razpolago bo pa še cenejša hrana, ker bo velika, za delavca preračunljiva porcija posamezne jedi, kakor n. pr. golaševa juha s salato itd., veljala le 2 ali 3 Din. Niti omenjati ni treba, da bo v kuhinji največja snaga, saj je kuhinja najmodernejša v mestu, posamezni obroki bodo pa zadovoljili tudi za goste, ki ga je izčrpalo težko delo. Uprava upa na toliko gostov, da bo javna kuhinja takoj ob pričetku lahko oddajala po 150 do 200 porcij.

V pritličju Delavskega doma bo pa tudi azil za potujoče delavce, kjer je v skupni spalnici prostora za 32 postelj. Prenociti se s kopaljo in desinfekcijo obleke bo veljalo 5 Din. Gotovo bo ta azil največjegega pomena zlasti pozimi, da delavcem brez doma ne bo treba zmrzovati po mestu, temveč bodo lahko za malenkostno odškodnino pronočevali v dobrih, snažnih posteljah na topleni, saj ogreva ves Delavski dom centralna kurjava, obenem se bo pa še vsakdo lahko okopal v topli in mrzli vodi ter občelil s prazno steno.

V Delavskem domu je pa v I., II. in III. nadstropju tudi dosti svetlih, toplih in lepo opremljenih sob za stalna stanovanja. V najemninno je vračunjena tudi razsvetljava, kurjava, snajenje, posteljno perilo in tedenski kopalji. Soba z eno posteljo velja 150 Din mesečno, v sobah z 2 posteljama je treba za posteljo plačati na mesec po 110 Din, v sobah s 3, 4 ali več posteljami pa po 100 Din mesečno. Stanovaleci bodo mesečno najemnino lahko plačevali tudi v 2 obrokih, in sicer za vsakega pol meseca, vendar za naprej, a tudi odpoved bo polmesačna. Kakor že rečeno, priglasje za ta stanovanja je sprejela uprava vsak dan od 9. do 13. v I. nadstropju novega Delavskega doma na Gosposvetski cesti.

Prvenstvo pravico do teh stanovanj imajo delavci in namočenci, t. j. vsi oni, ki so zavarovani pri OUZD. Trgovcem bolniškim podpomem društvu, pri Pokojniškim zavodu. Moška stanovanja bodo najstrožje ločena od sob za ženske, ker imajo moški svoj vhod na Bleiweisovi, ženske pa na Gosposvetski cesti.

Vseh postelj za oddajanje je v Delavskem domu 150. Sob z eno samo posteljo je 72, v 5 sobah sta po 2 postelji, v 8 sobah po 3 postelje, v 3 sobah po 4 postelje in v skupni spalnici za prehodne goste delavskega azila je 32 postelj, kakor smo že povedali. Bodo so tako prijazne, snažne in tople, da bodo gotovo še pred otvoritvijo

Delavskega doma vse oddane, saj za tako nizko ceno v vsej Ljubljani ni mogoče dobiti tako udobnega stanovanja z ogrevom, razsvetljavo, snajenjem, posteljnino in kopaljo, zlasti pa gotovo ne ob tramvajski progi in v neposredni bližini centra mesta, a hrana bo v hiši tudi tako poceni in dobra, da bo vsakdo zadovoljen z njo.

Zvočni kino Dvor
Telefon 2730

NOVO!

„Frankenstein“

film napetih prizorov, strahu in groze. — Umetni človek z možgani zločinca. — Film, katerega prenesejo samo močni živci.

V glavni vlogi
Boris Karlov

predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer

LJUDSKE CENE:
2. 4 in 6 Din (balkon 8 Din)

Sladkor za slajenje mošta

Ljubljana, 18. oktobra. Vsak lastnik vinograde mora dobiti sladkor za slajenje mošta brez dodatka trošarine in sicer po 4 kg za 1 hektoliter mošta. Kdor želi dobiti tak sladkor, se mora obrniti na svoje občinsko načelstvo, da mu da potrdilo o količini pridelanega mošta, za katero mora vložiti na občino posebno vlogo, kolekovano s 25 Din (banovinski koleki niso potrebni). Ko je potrdilo dobil, mora vložiti s 25 Din kolekovano prošnjo na odelik za trošarine in takse finančnega ravnateljstva. Prošnja naj se glasi:

„Prosim, da se mi nakaže sladkor brez trošarine za izboljšanje kakovosti vina iz mojega vinograde in sicer ... kg, ker imam ... hektolitrov mošta od letošnje trgatve. Prilagam potrdilo občine, da imam toliko hektolitrov mošta od letošnje trgatve. Obenem prilagam tudi izjavo, da želim omejeno količino sladkorja prejeti iz skladišča v ...“ (mesta bodo še naknadno razglašena za posamezne vinorodne okolišče).

Prošnji je treba priložiti izjavo, odkod želimo dobiti sladkor in sicer:

„Izjavljam, da naj mi se potrebna količina sladkorja ... kg, navedena v prošnji, izda iz državnega skladišča sladkorja v ...“ (kateri sladkor mi je potreben za izboljšanje kakovosti vina iz mojega vinograde v ...“.

Skladišča sladkorja bo finančno ravnavateljstvo obveščalo, komu je sladkor dodeljen.

Opozarjamo vinogradnike, da bo cena tega sladkorja okrog 5.50 Din za 1 kg francozski šešir in da bo vsak sam moral plačati železniški prevoz do svoje postaje.

Vagonske pošiljke se bodo dostavljale francozski pošiljke. Sladkorja ne bodo dajali na up, nego ga bodo tako za rok 1 meseca mogle dobiti le vinogradniki in druge zadruge in občinska načelstva, ako bodo položila jamčevino v državnih papirjih po borznem tečaju za vso to, ki jim bo kreditirana.

Najbolje je, da občinska načelstva narode potrebno količino sladkorja za svo občino tako, da se s šere vagonska pošiljka, da isto potem od kolodvorja prepeljejo v sedež občine in razdele posameznim vinogradnikom, ker bo občina oziroma druga na tak način posameznikom prihranila velike stroške.

Sladkanje se bo moralo vršiti v prisotnosti finančnih organov. Finančne direktorje so dolžne izdati formalni odlok v roku 24 ur.

Tečaj SPD za gorske vodnike

Ljubljana, 18. oktobra.

SPD že nekaj let opazi, da so glavna izhodišča v naših Alpah, tako Kranjska gora, Bohinj, Dvorje, Kamnik, Luče itd., brez izveženih gorskih vodnikov. Domači turisti turisti pogosto samam vprašujejo po primernih spremljevalcih. Zato se je društvo odločilo, da priredi letos med 13. in 19. novembrom v Ljubljani tečaj za gorske vodnike. V tem tečaju bodo naši znani alpinisti poučili kandidate o vseh onih vedah in spretnostih, ki jih mora kandidat za vodniški posel obvladati. SPD posveta tako v Ljubljani kakor tudi izven Ljubljane bi-va-voče planince, nosače in druge, ki bi se za ta poklic zanimali, da naslove na društveno vodstvo pošljijo, v kateri naj navedejo svojo starost, predizobrazbo, domovinsko pravico ter sporoče, v katerih predelih naših Alp se tako dobro spoznajo, da bi mogli tam opravljati vodniške posle. V prošnji je navesti tudi, ali je bil prosilec že vojak ali ne. Izmed prijavljenih aspirantov bo SPD izbralo okrog 20 kandidatov, ki bodo pravočasno pozvani v Ljubljano, kjer bodo prisostvovali pouku v omejenem tečaju. Izbranim vodniškim aspirantom, ki so doma izven Ljubljane, bo društvo nudilo v Ljubljani brezplačno hrano in stanovanje in povrnilo stroške za vožnjo v Ljubljano in nazaj.

SPD opozarja tem potom tudi vse družnice, ki v svojem področju čutijo pomanjkanje vodnikov, da prijavijo osrednemu društvu primerne aspirante za ta tečaj. V tečaju se bodo poučevali naslednji predmeti: Geografija in geologija (dr. Valter Bohinec), meteorologija (dr. Oskar Reya), kartografija in orientacija, rastlinstvo (predavatelj se še določi), živalstvo (Kapus Vladimir), somatologija, fiziologija in higijena človeka (dr. Bogdan Breclj), prva pomoč za nezgode z demonstracijami in praktičnimi poizkusi tečajnikov (dr. Bogdan Breclj), nevarnost v gorah (dr. Mrak Anton), zimski turizem (Kveder Janes), plezalna tehnika z razkazovanjem orodja (Hudnik Stanko), vedenje gorskih vodnikov (dr. Anton Mrak), raba orodja pri plezanju in reševanju v težkem terenu, s plezalnimi vajami in vajami v reševalni akciji (dr. Bogdan Breclj, Hudnik Stanko).

Zato je upati, da bodo vodniški aspiranti, ki bodo dovršili ta tečaj in se tudi praktično izveščali v smučanju in plezanju, vsaj približno razpolagali z onim znanjem in onimi spretnostmi, ki jih moderni alpinist zahteva od svojega vodnika.

Posamezni kandidati naj se prijavijo društvu najkasneje do 1. novembra. Poznejši prijav društvo ne bi moglo več upoštevati.

Deveti letnik „Geografskega Vestnika“

Ljubljana, 18. oktobra.

Ravno v dneh, ko se je vršilo v Ljubljani prav dobro uspešno zborovanje jugoslovenskih geografov, je ljubljansko Geografsko društvo izdalo deveti letnik svojega glasila „Geografskega Vestnika“. Kljub krizi in finančnim težkostem je naš letošnji letnik po obsegu in opremi znatno presegel normalni obseg revije, in sicer obsega 224 strani teksta, poleg tega dve karti v prilogi ter veliko število kart in tabel v tekstu.

Na prvem mestu je objavljena obsežna razprava dr. Svetozara Ilčiča „Kmetstva naselja na vzhodnem Gorenjskem“. V njej obravnava avtor poljedelsko naselitev celotne vzhodne gorenjske zemlje nekako od Koke na vzhod in do Save na jugu. V podrobnosti se obravnava lega in razprostranjenost naselij z ozirom na prirodne predpogoje, nato pa tipi naselij in zemljiške razmere tako v ravnini (vasi na Kranjskem polju, v okolici Cerkelj in Skarune ter na Kamniško-gorenjski ravnini) kot tudi v hribovju na vzhodu, to je v območju Tuhijske doline, Ornega grabna, Moravskih Vasi in Zagorskih hribov. Končno se avtor dotakne tudi vprašanj iz zgodovine naselitev teh krajev. Razprava bo zanimiva v prvi vrsti one, ki te kraje poznajo, pa tudi vse one, ki jih interesira splošna vprašanja kmetijskih naselij in kmetijskega gospodarstva, ker se v njej obravnava tudi ta. — Drugi članek izpod peresa dr. Jože Rusa („Triglav v herojski dobi geološke vede“) nam donesa važen komentar geološke opazovanja in domnevanja v Triglavskem pogorju. — Matija Maučec nam prikazuje prenesenost in sezonsko izseljevanje v Prekmurju, vsekakor zelo važen in aktualen problem te naše izrazito agrarne in baš zato pasivne pokrajine, ki mora pošiljati svoj preseček prebivalstva leto za leto na sezonsko delo v tujino, deloma v druge pokrajine naše države (Slovenijo, Slavonijo in Vojvodino), deloma v inozemstvo (Nemčijo in Francijo). — V dr. Rakovčevem članku „Novi prispevki k geologiji južnega dela Ljubljane“ se nam podajajo v glavnem rezultati vrtni, ki jih je napravil Mestni gradbeni urad v tekočem letu na več mestih južnega dela Ljubljane, in sicer ob Poti na Rakovo Jelšo (do globine 45.50 m), ob Karadžičevi ulici v Koleziji (do 4760 m), poleg Tobane tovarne (do 22.80 m), na stiki Kladezne in Rečne ulice (do 19 m) in v sredini Jelovškove ulice (do 32 m). Ta vrtnja so nam podala važne podatke zlasti glede odnošajev med sedimenti Save in onimi barjanskimi voda. — V naslednji razpravi nam podaja univ. prof. dr. Anton Melik pregledno sliko kmetijskih naselij na Slovenskem, v glavnem na podlagi specialne in originalne karte.

V razpravi se obravnava glavni tipi teh naselij pri nas (samotne kmetije, razložena naselja, zaselki, gručaste vasi, dolge vasi in vasi v vrsti, obcestne vasi, središčne vasi), ter prirodni, gospodarski in historični činitelji, ki so odločevali pri njihovem razvoju. Razpravi je priložena delo inštruktivna karta. — Dr. Oskar Reja nam pod naslovom: „Odnos med padavinami in cikloni v Jugoslaviji“ podaja na osnovi dnevnih vremenskih in padavinskih kart poučno sliko o meteoroloških razmerah v naši državi, ki nam obenem pokaže, kako važna so moderna meteorološka opazovanja. — V naša najkvalitetnejša gospodarska vprašanja poseg članek Fr. Habeta „Smerni in poti našega izvoza“, prikazuje naš kontinentalni in pomorski izvoz po podatkih za l. 1929. — Prav tako aktualna in splošno zanimiva je snov dr. R. Savnikovega članka „Prirastek prebivalstva v Evropi v desetletju 1920—1930“, ki ga pojasnjuje nazorna karta, izdelana po podatkih z posamezne evropske države.

V obzorniku poročata med drugim dr. Rakovec o našem novem Državnem geološkem zavodu in dr. Reja o mednarodnem polarnem letu 1932-33. V rubriki „Književnost“, ki revijo zaključuje, pa so priobčene strokovne ocene najnovejših del iz področja geografije in sorodnih panog (geologije, meteorologije, zgodovine, antro, pologe, alpinizma itd.).

„Geografski Vestnik“ se naroča pri Geografskem društvu na Univerzi v Ljubljani. Letna naročnina je tudi letos navzile večjemu obsegu letnika ostala ista (50 Din), plačevati pa se more tudi v več obrokih.

Avto ga je povozil

Trebnje, 18. oktobra.

Včeraj dopoldne se je pripetila kolesarju Alojzju Zupančiču in Benečije pri Trebnjem huda nesreča in je za las manjkalo, da je ušel smrti. Okrog 9. ure dopoldne je privozil iz Novega mesta proti Ljubljani eleganten avtomobil znamke „Buick“, v katerem se je vozilo več Zagrebčanov. Skozl Trebnje je vozil sofer zmerno in je dajal tudi znake s hupo. Kljub temu pa se je dogodila nesreča pri kateri bi skoro prišel ob življenje kolesar Zupančič. V hipu, ko bi moral avto privoziti mimo šole, se je nesrečno pripeljal po cesti od Gradu proti Trebnjemu ter je v ostrem loku in naglo zavil pri šoli na glavno cesto, kjer je bilo nesrečno srečanje z avtomobilom.

Čim je sofer opazil pred seboj biciklist, se je v hipu zavril voz, kar pa preteče nevarnosti ni moglo preprečiti. Biciklist se je z vso silo zaletel v sprednji del avtomobila. Sunej je bil tako močan, da je mladenič vrgel nazvora, pri padcu pa je priletel z vso silo na levi reflektor avtomobila, ki ga je z glavo popolnoma pritisnil na stran. Ponesrečenec je dobil težke notranje poškodbe. Prvo pomoč mu je nudil tukajšnji zdravnik. Na kraju, kjer se je zgodila nesreča, se je zbralo mnogo ljudi, ki so dogodek komentirali, kot krivdo soferja, kar pa ne odgovarja dejstvu, ker se je izkazalo, da gre za nesrečno naključje.

Iz Trebnjega

— Izid volitev. Pri nedeljskih občinskih volitvah je zmaga kakor znano gospodarska lista JNS z nosilcem g. Josipom Mikličem na čelu z 112 glasovi večine. Nasprotniki so dobili le tri mandate.

Za volitve v Delavsko zbornico vlada tudi pri nas veliko zanimanje. Volišče Trebnje obsega občino Trebnje, Mirna, Dobrnice in Velika Loka in se bo glasovalo v občinski pisarni. Vsač nameščene volilce bo pretrgal rdečo, belo in zeleno glasovnico, plavo pa naj pusti celo in jo skupno s pretrganimi odda v kuverti predsedniku komisije.

— Mnogo naročil za sladkor. Kakor znano, je zadnji hip pred trgatvijo ministstvo dovolilo trošarine prost sladkor vsem vinogradnikom, ki nameravajo letos sladiti mošt. V naši občini je bilo prijavljenih 88 prosičev, ki bodo skupno za slajenje mošta potrebovali nad 5.000 kg sladkorja. S trgatvijo so mnogi že pričeli, ker je s 16. m. potekel rok, ki ga je za trgatve določil občinski odbor.

— Prosim železniško direkcijo v Ljubljani, da za nedeljo odredi lepno vreme in izletniški vlak na Dolenjsko, ker je pri čela trgovatve in pričakujemo mnogo nedeljskih izletnikov.

Velika parada

Film ZKD

Ljubljana, 18. oktobra.

Menda ene največjih in najgroznejših vojaških parad v zgodovini človeštva je bila svetovna vojna. To je bila prav za prav parada smrti. Nikoli ni človeštvo toliko prestalo in četrpelo kot v letih 1914—1918. Smrt je žela med ljudmi, vojaki in civilisti, Lakota, mraz, boleznij, vojaka, vse na enkrat je padlo na človeško družbo. Zaledja so stradala, a oni tam v prvih bojnih vrstah so umirali polni ran, zapuščeni. Vso grozo smo prestali, ostali so le spomini in posledice. Svetovno vojno, zlo, ki je krivo, da si še danes ne moremo opomoči, še danes prikazujejo v spomin in svarilo.

Vedeli smo že takrat, kako bo šlo. Leta 1917, ko je ameriška javnost zahtevala intervencijo v svetovni vojni, takrat je padla kocka. Amerika, polna bogastva in blagostanja, polna kruha in mesa. Orožje, kate-rega je tako malo imela izmognjena Evropa, je s svojimi prostovolci odločila. Navdušenje za vojno je bilo v Ameriki nepopisno. Dobrovolcev ni manjkalo. Ladja za ladjo je plula smrti nasproti preko morja v Evropo. Francoska fronta je bila polna ameriških vojakov. Njih lunaska borba v obrambi tuje zemlje je bila nadčloveška. Njih napor in premagovanje samega sebe so bili taki, kakršne more prenesti samo v delu utrjeni narod. Vse napore od početka intervencije pa do konca vojne nam predstavlja vefilim „Velika parada“. Vkrncanje dobrovolcev za Evropo, njih tabor v Champillonu, napade toniščva, pehote, zrakoplovov, zračni boji, boji napadalnih čet, tankov, vse to v filmu v naravnih in resničnih posnetkih. Ta film velja kot eden največjih in najbolj prepričevalnih filmov, ki predstavljajo svetovno vojno. Film je zvočni ter prepleten z vojaškimi dogodbi-

cam, ljubeznijo ameriškega vojaka, milijonarjevega sinu do pripriste Francozinje, ljubezen, katere ni niti konec vojne in vse prestane grozote niso ugasnile.

Film je zelo dolg in dobro izpeljan; ima to prednost, da natančno predstavlja potek vojne in napadov. Je to delo, ki naj bo v spomin in svarilo. Oglejte si delo, posebno mladina naj si ga ogleda, da bo znala ceniti, za kako ceno in kako se pridobi narodna svoboda. Kako so naši bratje in očetje strgali okove suženjstva.

— Ta film bo predvajala ZKD v Elitnem kinu Matiol.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sreda, 18. oktobra katoličani: Luka, Traviča, pravoslavni 5. oktobra. Današnje prireditve.

Kino Matička: Glas srca.

Kino Ideal: Razumem, gospod narednik.

Kino Dvor: Frankenstein.

Kino šiška: Ključ ljubezni.

Sadljarsko vrtnarsko društvo predvaja ravnatelj g. Lapa o rastlinah, ki cveto jeseni ob 19. v predavalnici minrarskega inštituta.

Klub jugoslovenskih primorskih akademikov ob 20. občni zbor v Mikličevem hotelu.

Dežurne lekarne.

Danes: Mr. Bahovec, Kongresni trg 12. Hočvar, Ljubljana VII. Celovška cesta 34 in Ustar, Sr. Petra cesta 78.

Izpod sita

Trgovino in industrijo predočujeta pred realno ko monumentalnem portalu dva kamenta ženska kipa, a ti dve dobro razšeni ženski nam tudi pričata, da sta naša trgovina in industrija v skrajno kritičnem stanju. Vse poslopje realke okrog nemih čuvajk vhoda je namreč čedno prenovljeno in vsa Ljubljana je edina, da obnova realnega poslopja ni bila prenapljena, saj je že povsod kazalo rebr. Edino resnima predstavnicama trgovine in industrije ter obrti niso mogli dati oprati obleke, niti so ju povabili vsaj v kopalji. Umazanija se namreč že kar luči z njihovih klasičnih lepih obrazov in nikdo ne more več slutiti, da je bila tudi njuna preprosta obleka nekdaj čista. Da, patina se kipom prav lepo poda, vendar pa patina ni nikdar blato ali debela razorana plast prahu, saj in druge nesnage.

Morda ima realni sluga med atributi svojega dostojanstva tudi sirkovo krtačo, pa naj bi ob priliki z njo prav temeljito zmasiral zapuščenosti dami, ki s svojo zamerjenostjo pač nista za zgled zorni mladini v hiši. Če pa tudi to ne gre zaradi proračunskih pregledov, naj se pa za kipa zavzema ZTO, ki vendar ne more dopustiti, da bi javnost po njih sodila našo trgovino in industrijo ali obrt, saj naši trgovci, industriji in obrtniki vendar niso umazani. So sicer izjeme med njimi, ki tudi to lastnost smatrajo za blatno patino.

Naše gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sreda, 18. oktobra: Pravica do greha. Premiera. Red Sreda.

Četrtek, 19. oktobra: V agoniji. Red Četrtek.

Petek, 20. oktobra: Ob 15. uri: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. — Dijaška predstava po globoko znanih cenah. Izven.

Sedma dramska premiera v letošnji sezoni bo drvi ob 20. uri. Upripori se štiridejanska veseligrava Pravica do greha, ki jo je napisal češki avtor V. Werner, poslovenil pa dr. Bradač. Veseligravo je nastudiral g. Kreft. Dejanje se vrši v Pragi. Pravica do greha je ena najboljših čeških veseliger sedanje literature. Premijera bo za stalni abonma Sreda.

Abonente reda Četrtek opozarjamo, da imajo v četrtek, dne 19. t. m. za svojo abonma Křežovo dramo V agoniji v premijerski zasedbi in režiji dr. Gavella. Upriporitev Svete Ivane je iz tehničnih razlogov ta večer nemogoča.

Pohujšanje v dolini šentflorjanski kot dijaška predstava se uprizaro v petek 20. t. m. ob 15. uri v ljubljanski drami. Opozarjamo na nove znižane cene. Najdražji sedež parter I. vrsta je 14 Din.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 18. oktobra: Zaprt.

Četrtek, 19. oktobra: Ol-Ol. Začarani pič.

Premijeri. Red Četrtek.

Petek, 20. oktobra: Zaprt.

Dve premijeri v ljubljanski operi.

V četrtek, dne 19. t. m. se poje prvič na slovenskem odru čerepinova opera Ol-Ol. Dejanje je posneto iz znane ruske drame Dnevi našega življenja. Olig Nikolaev, imenovano Ol-Ol, poje ga. Gjungenac. — Dejanje se vrši v Moskvi. Opera ima tri dejanja in dve mediji. Režira prof. St.

Za tem bo premijera baleta Začarani pič, ki ga je po ruski pravljici uglasbil oče Aleksandra Čerepinina, dirigent Nikolaj Čerepinin. Balet režira g. Golovin, muzikalno vodstvo obeh premijer ima ravnatelj Polič. Premijeri se vršita za red C.

Havajski rož je prvovrstna opereta, ki je imela povsod naravnost ogromen uspeh. Prav gotovo je, da bo tudi v Ljubljani imela tak uspeh, kakor sta ga imeli Grotica Marica in Viktorija in njen huzar.

Iz Črnomlja

— Osobne vesti. Za železniškega uradniškega pripravnika v Črnomlju je imenovan o. Josip Ostroveršnik, za arhivsko uradnika na Črnomljski pošti pa gđc. Josipina Čočeva.

Vollina nedelja je bila tudi v našem srezu mirna. Od skupnih 3986 volilnih upravičencev je oddal 3034 glasove, torej skoraj 1500 več, kakor pri volitvah za narodno skupščino. Kandidatne liste JNS so dobile 1891 glasov, dočim opozicija 1043. Od občin našega sresa je JNS dobila 6, a opozicija 1. V Adlešičevih ostane stari župan g. Matija Petek, v mestu Črnomlju enako stari župan g. Karol Müller, v novi občini Črnomelj okoliča bo županovale Ivan Grahek a opozicijske liste, v Dragatušu bo novi župan g. Stefanč

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

AKO SE HOCETE DOBRO NASMEJATI, OGLEDITE SI

GLAS SRCA

ZVOCNA OPERETA LJUBEZNI, DOVTIPOV IN SMEHA

Gustav Fröhlich • Marija Solveg
Robert Stolz • Geza von Bolvary
Paul Kemp

PREDSTAVE OB 4., 7. IN 9. ZVEČER

Dnevne vesti

— Sprejemi pri banu jutri odpaželo. Jutri g. ban ne bo sprejemal strank, ker bo službeno odsoten.

— Izpremembe v državni službi. Imenovani sta za uradniško pripravnico pri Higijenskem zavodu v Ljubljani dnevničarka zvanica Minka Ogrin, za zvanico pri sreskem načelstvu v Logatcu dnevničarka zvanica Klementina Rugale; v višjo skupino je pomaknjen arhivski uradnik pri sreskem načelstvu v Brežicah Ludovik Erjavec; premeščena je zaščitna sestra dnevničarka Stefanija Blažević od državnega zavoda za zaščito mater in dece v Ljubljani k državnim policijam v Ljubljani.

— Iz banovinske službe. Imenovani so za banovinskega uradniškega pripravnika pri banovinski kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Mariboru dipl. filozof iz Ljubljane Viktor Fabian. Za banovinskega zdravnika združene zdravstvene obdelave Cankova s sedežem v Cankovi zdravniški, uradniški pripravnik v občini državni bolnici v Ljubljani, dr. Ivan Kaukler, za banovinskega arhivsko uradnico pri banskni upravi v Ljubljani državna zvanica II. skupine pri banskni upravi Marija Kovač, za uradniškega pripravnika pri Higijenskem zavodu v Ljubljani dnevničar laborant Jože Pokovec; v višjo skupino je pomaknjen banovinski arhivar pri sreskem načelstvu Maribor levi breg Franjo Baš; služba je prenehala banovinskemu učitelju pri deškem vajgališču v Ponovtch pri Litiji Andreju Seletu.

— Kdo ima volilno pravico pri volitvah v Delavsko zbornico? Pri volitvah v Delavsko zbornico smejo glasovati vsi nameščenci in nameščence ter delavci in delavke, ki so bili obvezno zavarovani pri bolniških blagajnah ali Pokojniskem zavodu do 16. avgusta. Vsi ti so vpisani v volilnem imeniku in s tem jim je zagotovljena volilna pravica. Volilno pravico imajo tudi oni delavci in delavke ter nameščenci in nameščence, ki so od 17. avgusta naprej ostali brez službe. Vsi volilni upravičenci morajo voliti le pri svojem krajevnem volišču, t. j. v kraju, kjer so delali 16. avgusta. Seznam krajevnih volišč bo javno razglašen, kakor tudi področje, za katero je določeno določeno volišče.

— Prvi volivec v Delavsko zbornico je bil. Pegan Danica iz Borovnice, ki je že večer oddal svojo glasovnico pisarni glavnega volilnega odbora.

— Kongres Zveze mest. Letošnji kongres Zveze mest, peti po številu, bo v nedeljo 22. t. m. v Novem Sadu. Ljubljano bodo zastopali na njem podžupan profesor Jarc, načelnik finančnega oddelka Ivan Tavčar in finančni referent dr. Rant. Kongres bo odprt ob 9. v svečani dvorani banske uprave ob navzočnosti predstavnikov oblasti in zastopnikov vseh naših mest, okrog 100 po številu. Dnevni red obsega 10 točk, med njimi poročilo poslovnega odbora, predlog o ustanovitvi posebnega glasila Zveze in proračun za leto 1933/34. V razpravi bo tudi predlog o ustanovitvi urbanistično socialnega urada Zveze mest s sedežem v Beogradu, kakor tudi druga komunalna vprašanja naših mest. V nedeljo popoldne si ogledajo udeleženci kongresa izložbo v okviru »Novosadske smotke«, v ponedeljek pa pridejo več izletov v okolice Novega Sada.

— Tajništvo Narodno strokovne zveze v Ljubljani bo dajalo vsa potrebna navodila krajevnim agitacijskim odborom. Tam se dobe tudi plakati in drugi volilni material.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 84 z dne 18. t. m. objavlja pravilnik o opravljanju izpita za vozača motornih vozil in o izdajanju vozaških listin, pojasnilo o iznašanju denarja v obsejnem prometu, odredbo o imenovanju komisije za opravljanje izpita za posluževalce parnih motorjev in kotlovskih naprav, odredbo o imenovanju komisije za opravljanje izpita za posluževalce električnih naprav, objavo banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v občini Gomilsko v letu 1933 in izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev na področju dravske banovine.

— Takse proste uradniške prošnje za dopust. Ker je bilo sprotano vprašanje, da-li so člani strokovnih združenj v poedinih ministrstvih dolžni po zakonu o takšnih taksih svoje prošnje za dopust v svrhu udeležbe na kongresu, če je v načelu dopust odobren, je izdalo finančno ministrstvo naslednje tolmachenje: Po § 27 uradniškega zakona so državni uslužbenci oproščeni takse na prošnje in vloge, nanašajoče na osebnost ali rodbinske pravice po uradniškem zakonu. Ker je po § 86 uradniškega zakona osebna pravica, ki jo ima uradnik po zakonu, so tozadevne prošnje proste takse. Če pa gre za dopust v svrhu udeležbe na kongresu, je treba prošnjo taksiirati, čeprav je dopust v načelu odobren.

— Tečaj za inženjerje agronome. Pojedelski minister je nakazal Udrugišnju jugoslovenskih agronomov 95.000 Din za organizacijo in vzdrževanje tečajev za inženjerje agronome. Vsi naši agronomi naj bi na možnosti posekali tečaje, ki bodo na njih poučevali inženjerji agronomi, ki so vsaki referenti, dalje profesorji kmetijskih

šol, pa tudi drugi strokovnjaki. Agronomi iz dravske banovine bodo posekali tečaj v Zagrebu. Čas bo določen sporazumno s pojedelskimi fakultetami.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 10. t. m. je bila v dravski banovini svinjska kuga na 128 dvorcih, svinjska rdečica na 51, šumeči prasad na 2, steklina, konjski garji, perutninska kolera, ter kuga čebelarje zalege pa vsaka na enem.

— Za mrtvega proglašen. Okrožno sodišče v Celju je uvelodilo postopanje, da se proglasi za mrtvega delavca Janca Planko iz Braslova, ki je odšel v začetku vojne na galjsko bojišče, kjer je brez sledu izginil.

— Pomoč poplavlencem. G. Volk Avgust, veletrgovec v Ljubljani, Resljeva cesta je daroval za poplavlence v Strugah 3 vreče, t. j. 255 kg moka. Za to velikodušno pomoč se iskreno zahvaljuje Oblastni odbor Rdečega križa v Ljubljani.

— Amortizacija hranilnih knjižic Pošte hranilnice. Prometni minister je odredil, da mora Pošta hranilnica izplačevati na račun stroškov za izvedbo amortizacije izseljenjskih hranilnih knjižic in nagradnih knjižic marljivih dijakov po 10 Din na vsako knjižico.

Joseph Schmidt

— Nov film o našem Jadranu. V Novi Sad je prispel v nedeljo zvečer z avtomobilom iz Prage naš znani filmski igralec Svetislav Petrović, ki mu je nedavno umrl oče. Petrović je napovedal nov jugoslovski zvočni film, ki ga namerava izdelati z znanim pevcem Tino Patiero. Film se bo imenoval »Simfonija sinjega Jadrana«.

— Slaba letina v Dalmaciji. Letos bodo pridelali v Dalmaciji 30 odstotkov manj vina, kakor lani. Tudi v Dalmaciji se je trgavev močno zakasnila.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Mariboru, drugod je bilo pa vedro. Najvišja temperatura je znašala v Splitu, Sarajevu in Skoplju 19, v Beogradu 13, v Zagrebu 12, v Ljubljani 11,7, v Mariboru 11,2. V Sarajevu so imeli davi že 1 stopinjo pod ničlo. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,2, temperatura je znašala 7,5.

— V smrt aradači ljubezni. V vasi Rastelici blizu Sarajeva si je prerezal vrat 20letni Rajko Krstić. Bil je zaljubljen v lepo sosedovo hčerko, pa mu starši niso dovolili vzeti jo in to ga je poginilo v obup.

Iz Ljubljane

— Iz še o tramvajski progli. V prvotnem načrtu gradnje tramvajске proge je bilo določeno, da bo po Sv. Petra mostu vodil samo en tir, zdaj so pa na črti spremenili in bodo zgradili tudi čez most dvojno progo. Na krožni progli bo vozilo šest voz, v vsaki smeri po trije, in sicer v presledkih po 6 minut. Po potrebi bo uprava cestne železnice poslala na progo osam voz, da bodo lahko vozili v presledkih po 4 minute.

— Iz Sprejem v splošno bolnico. Do danes je ljubljanska bolnica sprejela 17.600 bolnikov.

— Iz Z živilskega trga. Manj kakor običajno ob sredah je bil davi založen trg. Najbolj zvesti so mu ostali edino Belokranjci, ki so pripeljali cele jerbare in kosare okusnega in tudi cenenejšega gozdarja. Po 3 in 4 Din kg ga prodajajo in Ljubljanci radi segajo po njem. S češpljami gre h kraju, na trgu jih je bilo samo nekaj zabojev, in sicer po 3—5 kg. Izredno je malo jabolk in na kmetičem trgu sploh ni videti kvalitetnega blaga. Dobe se od 4 Din kg naprej, dočim lepe hruške se od 3 Din. Ker smo že pri jabolkah, naj omenimo še granatna, ki jih pozna malo ljudi. To je južen sad, ki uspeva v Španiji, sadi ga pa tudi v Dubrovniku in na nekaterih otokih v Dalmaciji. Užiten so njegove peške. Na trgu jih ima Bucik nekaj v zalogi po 10 Din kg. Gob je še vedno dovolj, pa so jim zopet nekoliko navili cene. Davi so jih prodajali po 4 Din merico, kg pa po 8 dinarjev. Kstanja ni mnogo, na kmetih še čakajo z obiranjem. Liter stane 2 Din. kg 4—5. Zelenjave je na trgu zadosti, cene neizpremenjene. — Na Sv. Petra nasip so davi kmetje pripeljali okrog 100 voz zelja in krompirja. Cene na debelo za krompir so 80 para za kg in za zelje 50 para.

— Iz Zanimivo predavanje. Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani priredi v petek, 20. t. m. ob 19. uri v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti predavanje: »Sodobna medicina v borbi proti tuberkulozi«. Predaval bo najboljši strokovnjak šef-zdravnik zdravišnice na Golniku g. dr. Neubauer Robert. Isti večer bo na kratko predaval predsednik krajevnega odbora R. kr. v Ljubljani g. dr. Fetič Otton o novem zakonu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije. Za samsarjane Rdečega križa v Ljubljani je predavanje obvezno, vabljeni so pa

tudi vsi prijatelji Rdečega križa in samsarjstva. — Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani.

— Iz Krajevni volilni agitacijski odbor za volitve v Delavsko zbornico za Sp. in Zg. šiško sklicuje za drevi ob 20. širši sestanku vsega nacionalnega delavstva in nameščentva v salonu gostilne pri Keršču. Dolžnost vsakega nacionalnega nameščentca in delavca je, da se tega širšega sestanka sigurno udeleži. Prosimo, da se odborniki sestanka sigurno udeleže.

— Iz Dvorani krajevni organizaciji JNS v Ljubljani priredita jutri ob pol 20. v telovadnici osnovne šole na Grabnu shod članstva nacionalnega delavstva in nameščentva. Govorili bodo o pomenu zmage pri občinskih volitvah in o volitvah za Delavsko zbornico župan dr. Puc, nosilec nacionalne liste Rudolf Juvan in drugi. Udeležite se vil!

— Iz Ljubljanci se radi nasmejejo — posebno jih zabava voelci dovtipi in smešna naključja. To smo včeraj opazili pri prvi predstavi filmske operete »Glas srca«, ki se predvaja v Elitnem kinu Matici. Menda ni bilo še tako ljubke operete kot je ta. Gustav Fröhlich in Paul Kemp nam tako naravno podajata prizore iz življenja, da se človek mora nasmejati. Ni pa samo smeh in šala, za vsem tem se skriva precej pikrih opazk in namigavanj na družbo. Življenski sarkazem, lepo zavrt v komične scene in spremljan z ljubko glasbo Roberta Stolza prepleta vse delo. Srce se nasmeje ob pesmi in šali. Sinocnja predstava je pokazala, kaj Ljubljana ljubi. Ze prve predstave so bile dobre obiskane. Za današnje predstave je že mnogo prostorov rezerviranih. Predprodaja vstopnic ob 11 uri. Predstave ob 4, 7 in četrt ter 9 in četrt zvečer.

— Iz Zenski pokret vabi vse, ki se zanimajo za naša vprašanja, zlasti pa vse poklicne žene na sestanek, ki bo v četrtek, dne 19. t. m. ob 6 uri popoldne v damski sobi kavarnе Emona.

— Iz Vodstvo »Podpornega društva železniških uslužbencev in vpoškojencev v Ljubljani« sklicuje na zahtevo številnega članstva, dne 22. t. m. ob 14. izredni občni zbor v dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Ker se bo na tem zborovanju razpravljalo o važnih društvenih zadevah, se članstvo naproša, da se s člankimi izkaznicami m zborovanja v čim večjem številu udeleži. — Akcijski odbor.

— Iz Zopet motociklistična nesreča. Snodji se je pripetila na Tyrsevi cesti motociklistična nesreča, katere žrtev je postal brezposelni šofer Janez Mlinar. Peljal se je s tovarišem na motornem kolesu, pa sta padla. Prijatelj je ostal nepoškodovan, Mlinar je pa moral v bolnico. — Stanje pone srečenega Korošca, ki je v nedeljo padel na Verdu, se je nekoliko zboljšalo in je upati, da bo okreval.

slavni tenorist

— Iz Prodaja zarubljenih predmetov. Davčna uprava Ljubljana-okolica razglasa prodajo radi davčnih zastankov zarubljenih predmetov na dan 21. okt. t. l. od 8. do 12. ure v mestni baraki Jelčičeva cesta št. 10. — Na prodaj bo razno pohištvo, avto, motorni čoln, konjska oprema, slike, obleka, vijoličelo itd.

— Iz Policijska racija. Davi je policija napravila racijo po mestu in okolici. Dopolodne je bilo pripeljanih na policijsko upravo okrog 40 sumljivih elementov, med njimi je bilo 10 takih, ki so bili že opetovano izgnani iz mesta, a se vedno vračajo v Ljubljano. Zdaj bodo ponovno izgnani.

— Iz Orala. daljnogledi, barometri, foto aparati itd najugodnejši nakup pri Fr. P. Zajcu izprašanem optiku. Ljubljana. Stari trg 9 Cepiki brezplačno

— Motnje v železnicu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefov« grenčice. Zdravnik svetovnega slovesa hvaljivo izbere učinek, ki ga ima »Franz Josefov« voda v svoji lastnosti kot mlo odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpušnih osebah sati-karjih in hemoroidno bolnih. »Franz Josefov« grenčice se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Celja

— c Novi občinski odbor za Celje-okolico, v katerega je »voljenih 31 pristašev JNS, 3 punktaši in 2 marksisti, tvorijo naslednji gg: Jugoslovenska nacionalna stranka: župan Vinko Kukovec, podžupan Valentin Hraštnik, odborniki dr. Karol Laznik, Franjo Wltavsky, Franc Samec, Franc Zohar, inž. Ivo Krulc, Martin Božič, Franc Munda, Valentin Lebič, Karl Jezernik, Milan Četina, Dominik Uršič, Valentin Superger, Matko Zagar, Alojz Velenšek, Vinko Frajtag, Anton Kajtna, Anton Permozer, Ignac Grilec, Jožef Zadnik, Anton Lavrinc, Martin Čerenjak, Jožef Ocvirk, Ivan Leskošek, Gregor Gobec, Ivan Špeglič, Ivan Arzenšek, Franc Goručan, Anton Drotelnik in Franc Rajtjaj. Punktaška lista: Alojzij Mihelič, Konrad Gologranc in Ivan Glinšek. Marksistična lista: Martin Plankar in Rudolf Pibrovč.

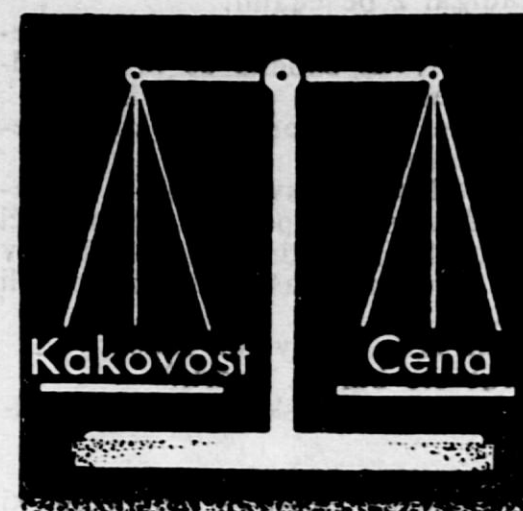
— c Poroka. Na Teharju pri Celju sta se poročila G. Josip Berdnik, uradnik našega poslaštva v Pragi, in gđ. Dora Tergrava, hčerka posestnika iz Bukovega žlaka pri Celju. Iskreno čestitamo!

— c Umrla je v torek, 17. t. m. v celjski bolnici v starosti 32 let ga Erna Krešičeva, soproga rudniškega uradnika iz Skal pri Velenju.

— c Nova opereta. Učitelj g. Radovan Gobec v Grizah je uglašil po svoji prvi, uspehi opereti »Beg iz harema« že drugo opereto »Hmeljska princesa«, ki jo bodo uprizorili v soboto 21. t. m. ob 20. in v nedeljo 22. t. m. ob 16. v Rožičevih dvorani v Zalcu. Režijo vodi g. Rado Stukelj. Sodeluje 30 igralcev in 14 godbenikov.

— c Križevno drama »V agoniji« bo uprizorila ljubljanska drama v torek 24. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču v Celju. To bo druga predstava v abonmamu.

— c Nogomet. V nedeljo 22. t. m. ob 15. se bo prišla na Glaslji v Celju zanimiva prvoizredna prvenstvena tekma med SK Celjem in Celovčani SK.

Tisoči se lahko motijo, milijoni pa ne!

To si upamo trditi spričo dejstva, da uporablja več ko 6 milijonov ljudi dnevno zobno pasto Chlorodont, in imajo zato lepe zobe. Chlorodont ima dve odliki: je odlične kakovosti in je obenem poceni.

Tuba Din. 8.— velika tuba Din. 13.—

Chlorodont

Značilen primer krvavega kožuhanja

Ker se je zavzel za napadenega tovariša, so ga fantje tako pretepli, da je čez nekaj dni umrl

Stara cesta, 16. oktobra. Listi se dan za dnem polnijo s krvavo romantiko. Posurovelost, pokolji, v znamenju noža, kola... Naši fantje so kaj junaške krvi. Njihovo junaštvo ne pozna meja, njihovih slavnih bitk ni konca ne kraja. Starejši ljudje se zgražajo, češ, da takšnega divjaštva včasih ni bilo. Potrebna bi bila vednoma statistika o preteplih kmečkih fantov, da bi pokazala, koliko bolj se odlikujejo fantje zdaj od prejšnjih časov. Da, zdaj prosveta zmagovalno prodira med ljudstvo, naše kmečko ljudstvo je na visoki kulturni stopnji, tradicije pa izumirajo. Te besede tako imenitno zvone hkrati s poročili o pobojih in pokoljih. Kljub temu pa je sodba nekaterih o podvirjanosti kmečkih fantov enostranska. Strahotna so »junaštva« kmečkih fantov, vendar pa zgolj beseda podvirjanost ne pove nič. Našega kmečkega človeka poznamo še zelo slabo in zato si ne vemo razlagati strašnih primerov podvirjanosti, ki se najbrž res množe čedalje bolj.

Tradicija je na kmetih še vedno najmočnejša, močnejša kot vse drugo privzeto. Kmečki človek je še vedno predvsem čustveni človek, ki ga vodijo bolj nagoni, kot razum. Čustva pa izražajo se sproščajo in razbrzdajo njegovi nagoni, ob raznih domačih praznikih, ki slove na tradiciji. Ob teh praznikih je največ pobojev ter preteptov. Tudi pretepi so pri nas že v resnici tradicionalni.

Pa ne že tudi, nego so tradicija od njega dni. Težko je reči, da jih bo konec tako kmalu. Zdi se, da kazni ne zaležejo nič.

„PESEM SVETA“ PRIDE!

Jeseni je največ kmečkih praznikov in najpomembnejši je pri nas kožuhanje. Vse se godi natančno po nekem nikjer zapisanem obredu. V začetku pri delu govore vsi malo in skoraj pritaženo. Delajo brez odhoda in se ne menijo za nič drugega. Kmalu pa postanejo živahnješi. Začno peti. Od delavca do delavca kroži pljača. Vse postane kmalu veselo. Smeh je čedalje pogostejši. Za nedolžnimi šalami se začno vrteti kosmate. Prijateljske zbadljivke se spreverjajo v sovražne. Fantje se hočejo čim bolj izkazati drug pred drugim vpiho dekleto. To je prav za prav diplomatska borba, veter pred vihito. Kožuhanje samo na sebi je kmalu opravljeno, naker gospodar pogosti kožuhače in že je skedenj spremenjen v plesišče. Za delo skedenj ni bil pretesen, za živahen ples pa bi ne bila dovolj velika dvorana. Plesalci se začno nalašč zaletavati drug ob drugega. To pomeni začetek bitke. Na boljšico pa mora obležati vsaj en junak.

Značilen primer takšnega kožuhanja je bil tudi v naši vasi pri posestniku Šoštaricu pred 14 dnevi. Vse je šlo kot po programu. Tudi zaletavanje pri plesu je prišlo na vrsto. Fantje so začeli robančanti. Sonnewald se je pritoževal. Drugi fantje so pa začeli udrihati po njem, čim se je oglašil. Pošteno so ga prematili, tudi kot po programu. Izkupil bi jo pa seveda še mnogo bolj, če bi jo ne odkuril domov. To je bil pa samo še znak za začetek. Frido Cernel, 22-letni fant, se je začel zavzemati za pretepenega Sonnewalda, češ, da so ga pretepli brez vzroka. Na to so odgovorili pretepači s pestmi, noži in poleni. Najbolj junaški je bil Jakob Vogrinec, ki je najprej začel obdelovati Černejca. Eden izmed treh bratov Staničev je pa dvignil nož nad Černekom, ki se je bil že zgrudil. Brat mu je zadržal roko, da ni zaklal nesrečnega fanta.

Za brata se je potegnil Ernest Cernel, 24 let star. Naletel je pa zelo slabo. Nekdo ga je kresnil po glavi s topim predmetom, da se je takoj zgrudil. Pobesneli fantje so ga mislili, da se je potuhnil. Odvlekli so ga na dvorišče, kjer so ga dirje obdelovali. V temi so se bliskali noži. Gospodar je dejal,

naj odvlečejo pobitega fanta od hiše, češ, da ne mara imeti pri hiši komislje. Odvlekli so ga kot pobito živinčce precej daleč od hiše ter ga odložili na njivi med repo. Tam je ležal vso noč nezavesten ves oblit s krvjo. Zjutraj ga je našel neki voznik, naker so ga prepeljali domov.

Cernelov Janez (Černelelov fantov je 5) je naznanil zadevo takoj orošnikom, ki so pa baže mislili, da stvar ni tako resna. Ernest je ostal doma brez zdravniške pomoči. Bil je strašno razmesaren. Po prish in pasu je imel

7 ran, 3 do 5 cm globokih. Lobanjo ima prebita, na zatilju pa globoko in dolgo rano, ki se vleče do obrasa. Tretji dan po pretepu je šel Cernelov Janez po zdravniko za Ernesta. Zdravnik je odredil, da so takoj odpeljali Ernesta v bolnico v Ormož. Potem so se lotili zadeve še orošniki. Odgnali so v Ljutomer tri brate Staniče (enega so pozneje izpušili) in Jakoba Vogrineca.

Frido, ki so ga na kožuhanju najprej

pretepli, se je zelo sramoval, da jo je izkupil, zato tudi ni doma niti povedal, da ima prebito glavo. Poležaval je na senu, podnevi se je pa skrival v gozdu in vinogradu. V sredo preteklega tedna je pa začel tožiti, da mu je slabo ter da bo moral umreti. Domači so mislili, da se norčuje. Ponoči je pa izgubil zavest in je v četrtek zjutraj umrl.

Imel je počeno lobanjo. Ko je kri zalila možgane, je bilo po njem. Medtem je začel Ernest v bolnici blaz, neti po težki operaciji. Končno je pobegnil iz bolnice v samem perilu.

K sreči so se kmalu opazili, da je ušel. Zasledovali so ga kolesarji pol ure daleč. Našli so ga v Lešnici (vas pol ure severno od Ormoža) nezavestnega. Preeneli so ga nazaj v bolnico. Vodja bolnice je sporočil Černelelovu, da je najbolje, da spravijo sina domov, ker bo itak umrl. Odpejlali so ga domov, ko je njegov brat ležal na mrtvaškem odru. Mati je resignirano dejala:

Eden z odra, drugi nanj. Toda ti fantje so vražje narave. Ernest je nekaj časa ležal, včasih se mu je bledelo in ni nikogar poznal, zdaj pa že hodi po vasi obvezan. Pravi, da ne more ležati. Rane na prsih so še strašne in lobanja ne bo nikdar več cela. Če bo ozdravel, kar je skoraj neverjetno, ne bo nikdar več pri pravi pameti.

Takšen je epilog krvavega kožuhanja. O usodi pretepačev pa bodo še slišali na mariborskem sodišču. Toda tradicija ne bo zaradi tega nič manj živa. Nagona ne bodo zatrili. Im ko se bodo nagoni zopet sprostili pod vplivom alkohola, bo zopet tekla kri. Dokler ni žrtev, ni zadosteno nagonu. Nagon terja kri, terja reakcijo ter peha mlade ljudi v pogubo. Kdor pa moralizira ob pobojih, se je oglašal prepozno.

Zvočni kino Ideal

SMEH! NOVO! SMEH!

RALPH ARTUR ROBERTS
v veselem filmu iz vojaškega življenja

Razumem, gospod narednik

Film smeha in posrečenih vojaških dovtipov.

Harry Halm Ida Wüst
Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer.

Iz Novega mesta

— Čajanka Sokola. Prednjaški zbor Sokola je priredil čajanko, na katero je povabil vse brate in sestre. V resnici je bil to poslovilni večer, na katerem so se poslovljali Sokoli in Sokolice od svoje zveste, agline sestre Strašek Jožice. Od nje se je poslovil v imenu Sokola brat starosta M. Marinček, ki je orisal vse delo in poštvalnost to mlade Sokolice, ki je letos kot odličnjakinja maturirala. Težka izguba zopet zadelo naše društvo, ali življenje kliče in kot čebela pridna sestra odhaja v Ljubljano na univerzo. Ginjena se je zahvalila Straškova br. starosti za besede priznanja in obljubila, da ostane tudi na novem mestu zvesta pobornica sokolske ideje. Sestri Jožici želimo tudi mi na njenem novem mestu sokolskega udejstvovanja mnogo, mnogo sreče!

— Klub dolenjskih visokošolcev vpripori v Prosvetnem domu Leonid-Andrejevo dramo v štirih dejanjih »Mladoletec«. Ker je čisti dobiček namenjen revnim akademikom, se priporoča obdnstvu, da prireditve v čim večjem številu poseti.

— Dodatno k poročilu o sadnem dnevu v Gotni vasi je omeniti tudi veliko delavnost in poštvalnost poslastika Godec Antona, ki se tudi ni strašil truda, ko je bilo treba prijeti za delo. Še kot fant je eden ustanoviteljev društva Kmetijskih fantov in dekle in je mnogo pripomožni do tega, da je to društvo danes eno najasistnejših na Dolenjskem.

— Epidemija disenterije. V vasi Seica pri Dobriču je izbruhnila epidemija disenterije. Vsaka hiša v vasi ima več bolnikov in bilo je tudi že nekaj smrtnih primerov. Tako je eden umrl med prevozom v bolnico usmiljenih bratov v Kandbi. Strojari so potrebni koraki, da se epidemija zatre.

— Prosvetni oddelek Sokola je otvoril svojo sezono z imponantnim filmom IX vesoljskega zlet v Pragi 1932. Pred predvajanjem filma, ki je pokazal vse veličino kolokih nastopov, je sbranimu sokolstvu in prijateljem sokolske misli govoril brat prof. Jarc J. V krasnem govoru jim je orisal več razmah sokolstva in njegov zmogljiv korak naprej, poveljujejo zmagovalne je Tyrševoga duha.

A. D. Emery

Dve siroti

Roman

— Da begunec ne bo mogel uiti, če se skriva v eni teh hiš. Ko bodo naši ljudje v enem okraju preiskovali hiše, se bodo gotovo našli ljudje, ki bodo druge obvestili o tem.

Grof de Linieres se je ozrl na Maresta, ki je povešene glave pričakoval odgovora.

— Pa naj bo, — je dejal grof, — takoj bo izdano povelje.

Sedel je k pisalni mizi in napisal nekaj vrstic. Potem je zvil papir, pritisnil nanj pečat in ga dal Marestu.

Marest je že hotel oditi, pa ga je grof zadržal z besedami:

— Zdaj se vsaj ne boste mogli več izgovarjati, če bo vaše iskanje zopet zaman.

Marest je odgovoril povešene glave: — Kvečjemu, če bi begunec ne bilo v mestu...

Ne da bi odgovoril je grof de Linieres naglo pripravil več povelj. Marestova opazka ga je bila zadela v živo in hotel je takoj reagirati na njo. Ko so bila vsa povelja zapечатena, je pozvonil in jih izročil slugi.

Marest je še vedno nepremično stal.

— Lahko greste, — je dejal grof, — in ne pozabite na povelja, ki sem vam jih dal.

Marest se je globoko priklonil in odšel.

III.

Komaj je stopil Marest v predsobo, je nastala v njem nenadna izprememba. To ni bil več ponižen sluga, kakor malo poprej; našel je bil zopet strogi izraz dostojanstva, kakor vedno v pričo svojih podrejenih.

Bil je globoko užaljen v svojem samoljubju in čutil je potrebo stresti nad nekom svojo jezo. Stisnjenh pesti je stopal naprej kakor grof de Linieres, kadar je bil slabe volje.

Gredoč proti sobi, kjer so ga pričakovali podrejeni policijski organi, je v duhu znova našteval očitke, ki mu jih je bil zalučal v obraz policijski ravatelj, da bi našel povod za srdit izpad proti svojim agentom.

Videč ga na pragu, so policijski organi takoj spoznali, da prihaja od grofa slabe volje in da se jim bliža nevihta.

Vstali so vsi naenkrat in čakali, da jih predstojnik ogovori. Počasi, dostojanstveno je stopil Marest v sobo in povešenih oči se je začel izprehajati po nji, kakor bi razmišljal o zelo težavi in zapleteni nameri. Tu pa tam je dvignil glavo in uprl srepe oči v tega ali onega podrejenega policista.

Vsi policisti so vedeli, da je njihova služba odvisna samo od Maresta in zato so se vsi bali njegove jeze.

Ta je res takoj izbruhnila.

Razjarjeni Marest je naenkrat obstal in vzkliznil:

— Zelo nezadovoljen sem z vami. Treba bo odpustiti vse, ki ne izpolnjujejo svojih dolžnosti.

Iz Marestovih oči so švigale iskre. Policisti, ki so dobro poznali svojega predstojnika, niso dvomili, da se bo njegova jeza kmalu podelila.

In res je Marest brez vsakega prehoda naenkrat vzkliznil:

— Če bi hotel točno izpolniti grofovo povelje, bi bili že vsi odpušteni iz službe... Tako bom pa na lastno odgovornost ublažil strogo povelje...

Stirindvajset ur imate časa, da ujamete begunca, ki se mu je posrečilo pobegniti iz Bastille... Ste razumeli, stirindvajset ur!... Niti ure več!...

Policisti so se boječe spogledavali; toda nobenemu ni dišalo odgovorjati. Marest je nadaljeval osorno:

— To je torej edina prilika, da se mi zopet prikupite... Po tem roku vas odpustim... Tako, zdaj veste vse.

In nehote je pri tem posnemal grofa v njegovih kretanjih. Ko so hoteli poli-

cisti po kratkem molku oditi, jih je Marest zadržal z besedami:

— Hočem vas še obvarovati nesreče, ki bi vas zadela, če bi vas odpustil. Zasnoval sem obsežen načrt.

Policiste so te predstojnikove besede pomirile.

— Da dosežem svoj cilj, — je nadaljeval Marest, — potrebujem pomoči vas vseh. Toda predno vas pošljem v boj, vas moram vprašati, kaj ste počeli v mestu.

Obrnil se je k prvemu rekoč:

— Kje ste bili vi, Ledru?

— Jaz sem preiskoval okraj Temple...

— In seveda zaman.

— Nobenega sledu za plemičem, ki bi bil podoben zasledovanemu...

— Tepec!... Gromska strela, kaj mislite, da... obdrži jetnik neizpremenjeno zunanost in obleko, ki jo nosi vedno... Če je le malo spreten, gospod Ledru, se preobleče in zakrinka...

Potem se je obrnil k drugemu:

— A vi, Truffeme?... Tudi nič, seveda... Niti vi, Chantepole... In tako ste vsi zapravljali čas, tristo vragov!... Človek bi obupal... Sicer pa...

Kar je opazil, da enega policista ni.

— Kje je Nikomed? — je vprašal.

— Išče v okraju Saint Martin in des Innocents, — se je glasil odgovor.

— Tam išče, pravite? V samem središču mesta, kjer nihče ne more napraviti sto korakov, ne da bi ga opazili in spoznali.

Po kratkem molku je začel Marest razlagati policistom svoj načrt.

Po mojem mnenju bo treba preiskati vse dele mesta...

Policisti so se spogledali kakor da se štejejo.

— Se bolje bi bilo, — je nadaljeval njihov predstojnik, — če bi preiskali istočasno vse stanovanjske hiše, vse krčme in prenočevališča od vrha do tal.

— Za to bi bila potrebna cela armada, — je pripomnil Ledru boječe...

— Imel jo bom... Čete Njegovega Velikanstva so pod mojim poveljstvom... Poveljeval jim bom in če se skriva begunec v Parizu, ga primemo.

— Da, — je zamrmral Truffeme, — če je v mestu; toda... zdi se mi... da ni ostal v Parizu.

— Bomo že videli... Zaenkrat naj pa vsak točno izpolni povelje, ki ga dobi pismeno.

In Marest je stopil dostojanstveno k črni mizici.

Odprl je predalček, vzel iz njega papir in začel pisati v obrazom ministra, ki pošilja brzojavke kraljevskim poslanikom.

Policisti so sedeli na klopi ob steni in molče čakali.

Kar so se odprla vrata in v sobo je planil Nikomed.

Načelnik tajne policije ga je srdito pogledal. Nikomedu se je poznalo na obrazu presenečenje. Tovariši so mu pa namigavali, da je predstojnik slabe volje. In tako je Nikomed molče sedel na klopi.

Kmalu je Marest vstal od mize, da bi razdelil policistom pismena povelja.

Prišedši do Nikomeda ga je srepo pogledal, rekoč:

— Zakaj vas ni bilo tu? Od kod prihajate?... Če ste hoteli delati to, kar so delali drugi, se vam ni bilo treba potikati po okraju... des Innocents...

— Toda... toda... ga je prebil policist v zadregi.

— Ah! zares?... Pa nam menda vendar niste prišli povedat, da ste odkrili Ameriko v ulici Saint-Martin?

— Nekaj sem pa je našel...

— Gromska strela... da je vodnjak še vedno na istem kraju?

Nikomed je bil očitno prepričan, da je dobro izbral svoj čas, ker je smeje poslušal porogljive besede svojega predstojnika.

Darujte za nesrečne poplavlence

Vojne priprave na Daljnem vzhodu

Rusija ima pripravljenih nad 1000 letal za bombardiranje — Vzrok spora je vzhodno-kitajska železnica

Dočim objavljajo ruski listi dokaze o tem, kaj je ukrenila Japonska, da bi spravila vzhodnokitajsko železnico ob veljavo in da bi jo lahko Mandžurija potem poceni kupila, prihajajo iz Rusije potniki, ki pripovedujejo, da pošilja Rusija na Daljni vzhod vedno nove čete. Vladivostok že tretje leto z vso naglico utrjuje. Vse kaže, da hočejo napraviti Rusi iz Vladivostoka letalsko bazo, ki bi lahko kljubovala tudi najhujšemu obleganju. Pristanišče lahko takoj zapro z minami, čim bi izbruhnila vojna. Mimonosci čakajo, da na prvo povelje odplujejo iz pristanišča. 4. t. m. so prispeli tudi hidroplani. Veliki pišči se gungajo na valovih, ob obali pa čakajo motorni čolni, da prepeljejo k njim letalce. Od 4. t. m. je pristanišče v Vladivostoku strogo zastraženo in japonskim parnikom, ki so hoteli v Vladivostoku prekladati tovar na tuje parnike, vhod ni bil dovoljen. Na ruski obali, v Vladivostoku, Habarovsku, Nikolajevsku, na Sahalinu in v Blagoveščensku so pripravljena velika letala za bombardiranje. Če računamo še Čito, jih je na Daljnem vzhodu nad 1000. Vrhovni poveljnik sovjetske armade

na Daljnem vzhodu Blücher ima tam že 10 divizij, letos od januarja je pa dobil 300 tankov in oklopnih bojnih avtomobilov.

Pogled na zemljevid nam takoj pove, da bi se Rusi na obali ne mogli uspešno upreti Japoncem. Zato ima Blücher v načrtu bojišče v obliki V, tako da bi bila ost pri Hajlaru, oba konca pa pri Habarovsku in Dalajnoru. Baza za defenzivno vojno na osti tega V bi bila Čita, baza za severni konec Blagoveščensk, za ofenzivno južno krilo pa Kalgan. Ofenziva bi šla na novo prestolico Mandžurije Čan-Cun. Čita in Blagoveščensk sta zdaj moderni trdnjavi.

Blagoveščensk obvlada z dobro oboroženimi motornimi ladijami reko Amur. Če bi se na severu bojišče ustalilo, bi bilo mogoče prodreti preko gora in skozi gozdove severne Mandžurije. kamor še ni stopil japonski vojak. V hrbet japonskim napadalnim četam v Hajlaru. Za primer vojne izbruhne v Mandžuriji takoj upor proti Japoncem in sicer baš v severnem delu. Čim bi ruska vojska dosegla Čan-Cun, bi bila mandžurska fronta odtrgana od Koreje. Proga Mukden-Čan-Cun-Harbin bi bila prvi cilj letalskih napadov sovjetske armade.

Pod besedo bojišče pa ne smemo razumeti vojne po strelskih jarkih, kakor smo jo videli v Evropi. Razdalje so na Daljnem vzhodu ogromne, teren pa same gore, pragozdovi, močvirja in mongolska puščava. Rusi imajo tam posebno izveščane čete, ki se med njimi zlasti odlikujejo strelski polki, bojiviti partizani, na Daljni vzhod premešeni Kozaki in Mongoli. Japonci imajo čete razmeščene ob železnici, severni del Mandžurije je v rokah mandžurskih tolp, ki so zaenkrat v gorah varne pred Japonci. Vzhodnokitajska železnica gre skozi Čito, Hajlar, Cicikar, Harbin in Pogranično v Vladivostok. Zgradila jo je stara Rusija kot inozemska koncesijo na bivšem kitajskem ozemlju. V Tokiju se pogajajo glede njene prodaje Mandžuriji in ta železnica utegne postati za Japonce pretveza za oborožen konflikt z Rusijo.

Težko je presoditi, kakšen bi bil izid vojne med Japonsko in Rusijo. Rusija ima zdaj močno, zelo dobro oboroženo in izveščano armado.

Stalno ima pod orožjem 750.000 mož, rezerva pa šteje 5 do 6 milijonov že izveščanih vojakov. Japonci bi se temveč zmotili, če bi mislili, da bodo opravili z Rusi tako hitro, kakor so s Kitajci.

V stratosfero silijo

Po posrečenem rekordnem poletu v stratosfero so začeli ruski listi pisati o 'vojaškem pomenu letanja v stratosfero. Letala v stratosferi bi se z zemlje ne videla, poleg tega bi pa lahko dosegla fantastično hitrost. V »Izvestijah« piše ing. Vorobjev, ki je tudi sodeloval pri gradnji balona SSSR: »Moramo se pripraviti na bodoči imperialistični napad na našo državo. Temeljito moramo proučiti važen del bojišča bodoče vojne, namreč stratosfero, da bomo oboroženi in pripravljeni na napad tudi v tej smeri.«

Nos in spanje

Ze dolgo se govori o tem, v kakšni legi je najbolje spati. Mnogi ljudje lahko spe samo na desni strani. Potreba te lege je posebno nujna, če večerjamo pozno tako, da gremo s polnim želodcem spat. Isto velja, če pred spanjem močno kadimo ali preveč pijemo. V normalnih razmerah pa odločujoče tudi drugi činitelji, zlasti podzavestno prizadevanje človeka, da bi lahko v spanju nemoteno dihal. V spanju je namreč dihanje enako važno, kakor krvni obtok in izmenjava snovi. In tu odločuje nos, na kateri strani naj človek spi. Noben človek namreč nima obeh nosnic enakih. Če je desna nosnica večja, rad spi človek na levi strani, da lahko skozi desno nosnico diha, nasprotno je pa pri ljudeh, ki imajo večjo levo nosnico.

Zelo važno je, da dobiva človek v spanju dovolj kisika, kajti če ga ne dobi, se začneja nabirati v telesu ogljikova kislina in spanje nima več osvežujočega učinka. Nasprotno, človek se čuti utrujenega, boli ga glava, ko se zjutraj zbudi. Zato je važno, da dajo starši morebitne hibe v nosu otrok odstraniti, da lahko otroci v spanju nemoteno dihaajo in si dobro odpočijejo.

Voziti ne zna.

Pekovski pomočnik podere na ulici s kolesom elegantnega gospoda, ki se ves pomaže.

— Ti paglavci! — zakriči nanj gospod, — kaj ne znaš zvoniti?

— Zvoniti znam, gospod, ne znam pa voziti.

Ženski čari

V Ameriki izhajajo listi, ki imajo dovolj prostora in časa, da obravnava vprašanje, kaj je za moške na ženah najbolj mikavno. Neki ameriški list se je obrnil na čitatelje z anketo: »Samo za moške. Kaj vam je bilo najbolj všeč na vaši ženi, ko ste jo prvič videli? Seveda je prišlo takoj mnogo odgovorov. Nekateri so odkrito priznali, da jim na ženah ni bilo nič všeč, pač pa jim je dišala dota. Večina moških pa ni cinična, vsaj pri anketah ne. Tako je prišlo največ odgovorov, ko moške trdijo v njih, da so najprej opazili pri ženah roke. Pri enem se je celo oglasila pesniška žilica in napisal je: »Ljubim roke svoje žene, ki so znale pričarati iz mojega doma raj in ki znajo kuhati, šivati in ravnati tako nežno z rožami, božati otroke po glavicah in preganjati meni mračne misli.« Drugi pišejo, da so največji okras vsake žene sportne, ne prenežne in preobčutljive, temveč od sporta utrjene, pa vendar mehke in gibljive roke.

Našli so se seveda tudi moške, ki hvalijo še druge ženske čare, tako nože, meča in oči, posebno temnomodre, ki moškega najprej očarajo. Palmo zmage so pa odnesle ženske roke. Najbrž pa moške niso pomislili na to, da lahko ženske ročice populijo možu laze, če jih ima, ali pa razpraskajo obraz.

Radio kotichek

Ljubljana, 18. oktobra.

Posebno bogat in zanimiv je današnji radioprogram, ki nam obeta tudi izreden umetniški užitek. Lahko bi rekli, da bomo imeli danes v našem radiu velik muzikalni dan. Današnji program našega radia bosta prenašali beograjska in zagrebška radiopostaja, kar je pač dokaz, da je skrbno in večje sestavljen.

Ob 18. nastopita radioorkester in radiokvintet z Bechovo, Čajkovskega, Griegova, Beethovnova in Francovsko komorno glasbo, potem bo predaval urednik Fr. Terseglov o religiji pri prvobitnih narodih, pisatelj M. Jarc pa o novejših francoskih romanih. Ob 20. nastopi naš priljubljeni operni pevec Julij Betetto, ki nam zapoje ob spremljevanju radioorkestra več krasnih arij in pesmi. Ob 20.45 pa nastopi tudi našemu občinstvu že dobro znani ruski pla-

nist Aleksander Cerepnin, ki bo izvajal: Sonato a-moll op. 22, Petite suite op. 6, Toccata op. 1, 3 slovenske transkripcije op. 27, 10 zabav op. 46, Nocturne gis-moll op. 2, No. 1. Etude F-dur op. 2, No 2 in Etude de Concert.

Za zaključek nam priredi še radioorkester instrumentalni koncert, in sicer zaigra Dvořakove Slovenske plesne in Rubinsteinovo Ocean simfonijo 1. st.

Grdo ravna z njim.

Mihlec se pričuje očetu, da učitelj grdo ravna z njim. — Tega pa že ne dovolim, zagodrnja oče, — sam pojdem s teboj k učiteju in mu povem, kar mu gre.

Učitelj je mirno poslušal Mihčevega očeta, potem je pa dejal Mihcu: — Da se tvoj oče prepriča, kaj vse znaš, mi povej, koliko je tri krat tri.

Tedaj je pa Mihlec bridko zaplaval, rekoč: Pogledaj, papa, že zopet grdo ravna z menoj.

Neveste!

Najlepši okras vašega doma je perilo, zaveze, posteljna pregrinja! Najfinejše in najtrpežnejše ga okrasite z vezanjem od trvdke

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(POLEG HOTELA ŠTRUKELJ)

Izdajujemo gumbance, prebadamo šablone, predtiskamo čisto ženska ročna dela, imamo specijalni entel za obleke in volane, ažuriramo in entlamo.

Vsakdo že ve, da imamo največjo in najmodernejšo vesilnico. Ker sami delo sprejemamo, ga sami nadziramo, zato vas tu v najboljši postrežemo.

Solnce in mraz

Vaša koža potrebuje nove hrane, ker se vam je pri solnčenju in kopanju poleti izsušila. Koža brez masčobe hitro ostari, postane nagrbčena, hrapava, razpokana, lišajeva.

Največji sovražniki lepe kože so: mraz, veter, megla in dež. Da se izognete tem maščevalcem lepote, uporabljajte URAN KREMO; tudi ako slučajno imate hrupavo, razpokano, nagubano in lišajevno kožo, vam krema URAN odstrani vse madeže. Mamicke, negujte tudi ve svoje otročičke z URAN KREMO, ki je tudi za nežno kožo prvotna. — Dobiva se v lekarnah, drogerijah in drugih strokovnih trgovinah. Cena velike škatle Din 12.—, male Din 5.—.

Zapomnite si besede:

»Lepota ima silno moč, Da srce od srca ne more proč!«

10276

Mali oglasi

Vaša beseda 50 par. Plača se lahko tudi s znamkah za odgovor znamko! — Na vprašanje brez znamke se odgovarjamo Najmanjši oglaš. Din 5.—

STANOVANJA

TRISOBNO STANOVANJE lepo, solčno, z verando in kopalnico ter vsem komfortom — se odda s 1. novembrom v vili na Dolenjski cesti št. 33 (pred gostilno pri Plankarju). 4043

SLUŽBE

TRGOVSKI POMOČNIK mlajša moč, želi službe v trgovini mešanega blaga. — Travner Avgust, Braslovče, Savinjska dolina. 4075

MLADO DEKLE

sprejme Porenta, Virmaše 16, p. Škofja Loka. 4059

DOBREGA ONDULERJA iščem. — Ponudbe na: Polak, Rakek. 4068

ODGOVORJELJCU ali učitelju tražim. — Rosenfeld, Subotica. 4070

RAZNO

PO 50 PAR ENTLANJE vezanje zaves, monogramov »Juljana« Voenjakova ulica (v bližini Slamiča) in Sv. Petra c. 55

Zalostna slika Vaše obleke

je dokaz slabe tkanine. Dobre tkanine:

Z L E N D E R

Mestni trg 22

PUH ZA PERNICE

Ia beli Din 230.—, sivi puh Din 140.—, lepo perje po Din 25.—, 35.—, 56.—, 95.—, 180.—, kj. puha- ste odede po naročilu najceneje izvršuje RUDOLF SEVER, Ljubljana, Marjin trg 2. 70/L

OZDRAVLJENJE OZEBLIN jamči pediker-specialist Rudolf Avbelj, kopališče Okrožnega urada, Ljubljana. 4073

Nataknite copate, zleknite se,

navijte gramofon in zalgrajte plošče, ki vam jih posodi:

»SLAGERA« Aleksandrova cesta 4, prehod »Viktorije«

Modna konfekcija

Najboljši nakup A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

NEPREMIČNOSTI

MAJHNO POSESTVO prodam. Potrebno četrtna denarja, drugo pa knjižica. — Krčevina, Ribniško selo 6 — Maribor. 4060

STAVBNE PARCELE v Mariboru prodaj. — Senekovič, Maribor, Koseškega 133. 4069

PRODAJ

VEČ POHIŠTVA

dobro ohranjenega, radi selitve naprodaj po nizki ceni. — Kje pove upr. »Sl. Nar.« 4061

Ia KOSTANJ

(maroni) kg Din 3.80. Vreče 50 kg 190.— Din, franko kupčeva posta, razpošilja

G. Drechsler, Tuzla

ŽENITVE

POROČIM GOSPODA

do 55 let starega, gostilničarja, obrtnika, ev. državnega uslužbenca. — Cenj. dopise pod »Sreča 4074« na upravo »Slovenskega Naroda.«

SUHE GOBE

In fižol kupuje vse leto in plačuje čim višje cene M. Geršak & Co., LJUBLJANA Prečna ulica 4.

GOLAZ-EKSTRAKTI

pravi ogrski, v predvojni kvaliteti, se zopet dobe po vseh specerijskih in delikatesnih trgovinah. Komad za 6—8 oseb Din 4.—. — Ekstrakt dr. z o. z. Ljubljana, Gospodstva cesta 8/L 69/L

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozčkov, prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.